TILIFON: Ridaktor - 4-88, Sikritar - 6-13, [illegible] - 13-44, [illegible] - 8-01

„KЬZЬL TATARSTAN"
Kəndəlek gəzit-Partiə Ølkə Komitite, Yzək Başqarma, Tatprofsovit, həm Şəhər Savitь orgaпь.
BRƏMNƏR BƏJƏSE 5 TIEN.

ADRIS: г. Казань, Чернышевская ул. д. № 21. ред. газ. «Кызыл Татарстан»
9 nce jьl cьqa

QZЬL Tatarstan

Brləşegez bəten dənja eşcelərel!
Jəkşəmbə, 3 Nujəber 1929 jьl. № 252 (2622)
JAZЬLU BƏJƏSE: 1 ajqa - 80 t., 3 ajqa - 2 s. 30 t., 6 ajqa - 4 s. 50 t., 1 jlqa - 8 s. 50 t.
CIT ILLƏRGƏ: 1 jlqa - 15 s., 6 ajqa - 10 s., 3 ajqa - 5 sum.
POTPISKЬLAR taratu bylegendə, cit şəhərlərdəge agintlarda, S. S. S. R. dəge bəten pocta bylklərə həm kontorlarnda alьna.

Bygen oborona kənndə mьŋnərcə eşcelər yzlərenen xzmətləren
Sovitlar ilenen suqьş kecen arttьruqa birələr. Bygen barьqьz da stanok janьna!

Oborona kəne

Liningrat eşcese - iptəş Slabotcikof təqdime bujnca, bəten Sojuz kyləmndə „industriə kəne" ytkərelygə əle kyp vaqьt uzmadь. Sojuzlar Sojuzьnьŋ başqa urnnarnda 6 ncь augusta, Tatarstanda 25nce augusta ytkərlgən „industriə kəne" ilne industriələştery eşenə milionnarca sum saf tabьş birde.

Sotsializm təzy eşen tizləty julnda eşcelər sьjnfь yzeneŋ bəten eşlərgə xəzer ikənnegen acьp kyrsətte. Şunьŋ blən brgə, prolitariat insiativasь həm qəharmannьqьnьŋ ige-cige bulmauь acьq kyrnde.

Galaktionof fabrige eşcelərə 25 nce augusta industriə əməsen ytkərgənneŋ suŋnda, iptəş Kazlof təqdime bujnca „oborona fondьna ber kən eşləp, Tatarstannьŋ bəten pritpriətiələren də caqьrrqa" digən qərarnь cqardьlar. Galaktionfcьlar təqdime Tatarstan prolitariatь arasnda jəşən tizlege blən taraldь.

Tatarstannьŋ bəten pritpriətiələre Galaktionfcьlar təqdimen zur şatlьq blən qarşь aldьlar həm Tatarstan prolitariatь yzlərenə quşьlrqa Sojuznьŋ ere promьjşlnnes yzəklərndəge (Ural, Statingrat, Ivano - Voznisinski, Samar) prolitariatьn da caqrdь. Tatarstan eşcelərə 3 nce nujəber qənen „oboronь kəne" itep bilgelədelər həm ul kənne bəjek xzmət bəjrəme itep ytkərrgə xəzrlənə başladьlar. Tatarstannьŋ əzlksez eş atnasьna kyckən pritpriətiələrə „oboronь fondьna" inde ber kən eşlədelər. Ə xəzrgə qədər kycməgən pritpriətilər „oboronь kənen" bygen ytkərələr. Bygen jal kəne buluqa qaramastan, gudoklar tauьşь eşkə caqьralar. Sotsializm təzeleşen tizləty, ul təzelşneŋ qurqьncsьzlьqьn tə'min ity dərte blən janqan eşcelər, ilneŋ oborona kecləren nqьtu əcen bygen ber kən eşlilər. „Industriə kəne" ndə hər ber cykec suqьşь, maşina əjlənye sotsializm təzeleşenə ber kirpec bulqan bulsa, „oboronь kənndə" prolitarjat doşmannarьnə, bəten dənja impirialislarьna, nqlь çayap bulacaq.

Bygen prolitariat yzndə niqədər kec, qəharmannьq, insiativa barlьqьn taqьn ber qat kyrsətə. Satsializmqa tizerək çitər əcen yzen ajamьj sotsializm jarьşnda jarşqan, ilne industeriələşteryne tizləty əcen yzeneŋ xzmət xaqьnьŋ bajtaq əleşen industeriə zajumьna birgən, jal kənnərndə əmələr ytkərgən həm başa qəharmannqlar kyrsətkən eşcə taqьn ber zur qəharmannьq adьmь atlьj. Bygen ul yzeneŋ partiəneŋ giniral'nьj julьna niqədər ьşanьcь barlьqьn acьq kyrsətə. Kiŋ eşcelər massьsь insiativasьna jul salucь Slabotcikof həm Kazloflar, bəjek əmələr turnda başlap signal birgən Prolitariat zavotь, Galaktionof fabrige eşcelərə həm bu signallar bujnca brdəmnek blən kytərlgən bəten Sojuz prolitariatь, sotsializm təzy tarixьnьŋ iŋ şannь səxifələrenə jazьlrlar, alar anda iŋ maqtaulь urnnь alrlar.

20.000 kilomiter qьrda həm dingzda
„Strana Sovitof" samolytь zur uŋьşlar blən Nio-Jorkka barьp çitte.
Somolytnь Kartissa ajrodromьnda 8.000 eşce qarşьladь

Nio-Jork, 1 (Tass). „Strana Sovitof" samolytь 1 nce nujəbrdə Dirəornnan ocьp kitte həm şul uq kən Nio-Jorkka kilep çitte.

NIO - JOR, 1 (Tass). Kertissa ajrodromnda „Strana Sovitof" samolytьn 8,000 eşce qzьl bajraqlar blən qarşь aldьlar. Orkistar „Intrnatsional" həm qzьl armiə marьşь ujnadь.

Ocucь Şistakof S. (juqarьda) həm Bolotof F. iptəşlər.

Təbrikləylərgə Şistakof qsqa qna ric blən çəyap qajtardь. Yz nəybətndə ocucьnь „Cəjz Nəjşenel Bənk" neŋ prsidətel jardəmcese (ul uq Amirikь Rusiə səydə palatasьnьŋ prsidətele həm Amirikь Rusiə səydə çəmqiəteneŋ vəkile) Şləj həm başqalar təbrik ittelər. 1927 nce jlda Atlantikь aşa ocqan ataqlь Amirikь ocucьsь Lindbirg maxsus, ocucьlarnь təbrikləy əcen, Kərtissa ajrodromь əstndə ocь. Lindbirg bigerək tə samolyt blən qzqsndь. Ditrojttan Nio - Jorkka ocьp [illegible] yile, hər vaqt toman həm jaŋqьr astnda ocarqa turь kilde. Samolytnь angarga urnaştrqannan suŋ, ocucьlar aftomobildə Nio - Jorkkə kittelər.

MƏSKƏY, 2 (Tass). „Strana Sovitof" nьŋ Nio-Jorkkə barьp çitye uŋajь blən, grazdannar Aviatsiəse Sovitьnьŋ prsidətele ip. Baranof, TASS sotrutnigenə tybəndəgecə səjləde:

— Samolyt barlьqь 137 ocu səgəte ecndə (urtaca 150 kilomitr tizlek blən) 20,580 kilomitr [illegible] ytep, 58 kən ocь. Ul [illegible] 1.950 kilomitrьn dingez [illegible] [illegible]

atsiə jaqьn torqan, Kecьqьş Javropa, Azia [illegible], Tixi Okian həm Amirikь matirige arqalь bulqan bu ocunьŋ tixnike qiьnnqlarьn [illegible] bu ocu blən [illegible] dairələr „Strana Sovitof" nьŋ [illegible] rikord bilgeləy [illegible] gnə dip tygel, bəlki Tixi Okian aşa bu ike çir arasnda [illegible] ixtimalь[illegible]lar. TixiOkian[illegible] Aziədən Amirikaga [illegible] şərafe Sovit samolytьna buldь. „Strana Sovitof" nьŋ [illegible]qь, Aziədən Amirikaga [illegible] jul totaştь[illegible].

Taqьn ber uŋьş
(Ipt. Voroşilof məqaləse).

Məskəydən-Nio - Jorkkə qədər bulqan 20.000 kilomitrdən artьq aradьqь bəjek ocşnьŋ zur praktik əhəmmiəte şunda ki, Sovit samolyt təzeleşeneŋ juqarь sifatlarь, qzьl ocucьlarnьŋ uŋşlь sifatlarьn taqьn ber qat snap qararqa həm şunьŋ blən ike çir arasnda haua baqlanьşьna nigez salrqa məmkinnek aldьq. Sovit aviatsiəseneŋ dannqlь ocucьlarь tarafnnan uŋşlь rəyştə başqarlqan bu ocu, bu jaqtan kapital illəre blən ber safqa basa torqan prolitariat xəkymətə aviatsiə təzeleşeneŋ zur uŋşlqlarьn iŋ jaxşь rəyştə rasьj. Ocucь ŞISTAKOF həm BOLOTOF, mixanik FUFAJEF, navigatьr STIRLIGOF iptəşlər əc çir həm dingzneŋ cksez qatlaularь arqьlь bulqan bu [illegible] ocunь zur eş bly[illegible]

Suŋqь vaqtta bulqan okian aşa ocular arasnda, Məskəy - Nio - Jork ocьşь kbek kyp sannь tabiqi qiьnnqlarqa ocьrauda ikncə urnda torqan ucunь tabьr bulmas ide. Şistakof həm Gromof, Cuxnovski, Babuşkin, Mizlraup, Moisief, Kopьjlof iptəşlər həm başqa kyp knə alardan kim bulmaqan batьr qzьl ocucьlar SSSR neŋ xzmət iələrenə gnə tygel, bəlki cit illərgə həm Sovitlar sojuzь ecndə ocularь blən SSSR dən tşta da kiŋ rəyştə məqlum buldьlar. „Strana Sovitof" ocucьlarь, „Krьjliə Sovitof" nьŋ çitəkcese ocucь Gromof, Pamirqa ja salqan qiьn ocunь başqarqan Baranof həm başqa bzneŋ brncə dərəçədəge ocucьlarьbьz, bu jьl taqьn ber qat bəten dənia aldnda haua keclərə blən batьr kerəşcelər danьn tottьlar. Amirikь eşceləreneŋ həm Amirikanьŋ aviatsiə eşenə jaqьn torqan eşlklə dairələreneŋ bzneŋ qzьl ocucьlarьbznь şatlanьp qarşь aludan qna tygel, bəlki Sovitlar Sojuzьnьŋ aubl xuçalьqь əcen traktrlar satьp alrqa dip aqca çinau h. b. kbek bilgelər astnda, ajruca əhəmmiət birylərən kyrsətmi uzьp bulmьj. [illegible] nnən qzьl aviatsiəbzneŋ ocucьlarьna həm ikipazьna qajnar sələm çibərəm. „Strana Sovitof" nьŋ bu jaŋa uŋьşь, bzneŋ qzьl aviatsiəneŋ həm sotsializm təzeleşeneŋ tarixьna Sovit haua flotьn təzy eşndə eşce - krəstiənnər kiŋ massьsьnьŋ həm bzneŋ Sojuznьŋ tixnike keclərenеŋ kymək içatlarьnьŋ acьq yrnəgə bulьp krer.

Fransiədə xəkymət krizise
Tardiə xəkymete iŋ uŋ, iŋ qara xəkymət bulacaq. - Burzualar, Tardiə xəkymətənеŋ eşcelər xərəkəten nьq ezərlkləyen həm tşqь səjasəttə „nьq jul"totьn ketələr.

PARIZ, 1 (Tass). Burzualarnьŋ ujnca, Tardiə tarafnnan təzelecək xəkymət „timer qullь" xəkymət bulьp, rivəlytsiəce ojşmalarqa qarata kisken jul totarqa həm tşqь səjasəttə də „nьq jul" alrqa tieş bulacaq. Uŋnar mətbuqatь Tardiəne „Fransiədə xəzrge kəngə iŋ məuafiq kşe" dip atьj. Tərdiəne, promьjşlnnstə ratsionalizatsiə uzdьrunь başlap çibəryce buluьn həm „kommunizm qurqьncьna qarşь torьr, tərtip saqlьj alqanьqьn" kyrsətep kitələr. Gəzitlərneŋ ujnca, Tardiə yzə promьjşlnns həm birzьnьŋ intirislarьna jaqьn torqannqtan, səydə həm promьjşlnnsne nalok aubrlqlarnnan qotqara alacaq, dilər,

„Matən" gəzite bolaj jaza:

- „Əgərdə jaŋa xəkymət yz urnnda qalrqa tləsə, ul Məskəy aqcasьna eşləyce xianətce həm şpionnarqa qarşь, elkke xəkymət təslə yk qatь caralar kyrrgə tieş" di.

Sotsialislar orgьnь „Popylər" gəzite, Tardiə xəkymətənеŋ, 1922-24 nce jllarda Fransiədə bulьp uzqan qara milli blok xəkymətenə qaraqanda da qaraq, uŋraq bulacaqьn jaza.

Kommunislar partiəse orgьnь, sotsialislarnьŋ ike jəzlelegen acьp, bu syzlərne jaza:

- „Sotsialislar Fransiə xəkymətenə qarşь torqan bulьp kyrenrgə trşsalar da, cnnap qaraqanda alar Brian həm Tardiəneŋ S.S.S.R. gə qarşь jynəldergən səjasət totuьna jardəm itələr. Alar əle monьŋ blən gnə qalmьjca Rinodillər həm Bankurlar aşa, yzlərə Fransiə impirializmьnьŋ suqьş kece nqьtalar həm kommunislar partiəsenə qarşь poxot alьp baralar" di.

PARIZ, 1 (Tass). Gavas agintstvasь xəbər itə:

- „Radikal - sotsialislarnьŋ parlamint fraksiəse utьrьşь buldь. Fraksiə clinnərnnən brse, fraksiə clinnərnnən ajrьm kşelərnеŋ fraksiədən soramьjcь uq xəkymət sostafь turnda qərar qabul ityləren həm şunьŋ arqasnda xəkymət təzyneŋ uŋşsьz cquьn səjləde. Daladiə, əgərdə bu rizolytsiə kire alnmasa, fraksiə prsidətilegnnən baş tartacaqьn bldrde. Ozaq bəxəslərdən suŋ, rizolytsiə kire alndь. Radikal Gis, Tardiəneŋ radikal - sotsialislarqa 6 portfil birəcəgen iqlan qldь.

PARIZ, 1 (Tass). Klimantilneŋ xəkymət təzergə tləye uŋşsьz cqqannan suŋ, xəkymət krizise taqьn clkke xəlene qajttь. Inde Brian xəkymətə urnnan cquqa 10 kən uzdь. Xəzrge kəndə taqьn Puankarə - Brian-Tardiə xəkymətənеŋ səjasəten alьp baru məs'ələse alqa qujlqan. Ləkin xəzer bu xəkymətkə radikallarnьŋ vəkilləren krtep, alarnь xəkymət jaqlь ity həm parlamintta kypcelek təzy jullarьn totarqa ujlьjlar.

Avstria faşislarь eşcelarga hoçym italar
Xəjmvir ətrətləre Vina jaqьnndaqь Ştokkerau şəhərcegndə fabrikne colqap aldьlar. - Vina eşcelərə jardəmgə cqtьlar. - Ştokkerauda xəllər çitti.

VINA, 1 (Tass). Kicə tybən Avstriə Xəjmvirlərə (faşislar), Vina jaqьnndaqь Ştokkerau şəhərcegndə aubl xuçalьqь maşinalarь fabrigen colqap alьp, [illegible] blən uzdrmaqcь buldьlar.

Faşislarnьŋ fabrikkə heçym itylərə şuşь təstə buldь: fabrik administratsiəse 3 eşcene urnnnan cqarьp, alar urnьna 3 faşisnь aldь. Eşcelər moŋar bik nьq aculandьlar (cenki bu kymək dogovrnь bozu ide) həm faşislarnь qinap, pritpriətiədən cqarьp taşladьlar. Xəjmvirlər komandьsь moŋar çəyapta, bəten rajondaqь faşislarqa moblizatsiə jasadь. Ber nicə jəzləp faşislar Ştokkerauqa kilep fabrikne colqap aldьlar.

Vinadaqь rivolytsiəce eşcelər oboronasь ətrətlərə, kommunislar julbaşcьlьqь astnda jardəmgə kilə başladьlar.

Fabrik eşcelərə yzləreneŋ saqcьlarьn qujьp, faşislarqa qarşь heçymgə xəzrləndelər. Palitsə Vina eşceləren qamalqan fabrik eşcelərenə jardəmgə çibərməs əcen, Vina tirəsndəge çirlərgə kecle qaraullar qujdь. Zandarmnar eşcelərneŋ julьn kistelər. Şulaj itep, eşcelər blən faşislar arasnda bərleşy bulmьj qaldь.

Fabrik idarəse faşislar blən kileşep, faşislarnь eşkə qajtaru turnda eşcelərgə yltimatum qujdь həm bu sorau ytəlməgəndə, lakout iqlan ity blən qurqttь.

Kiceu Sotsial - dimokratlar eşcelər[illegible]larqa qarşь qotrta başladьlar həm eşcelərne dissiplinaqa, faşislar blən kerəşməskə əndərgə krştelər. Eşcelər, sotsial - dimokratlarnьŋ bəten soraularьn kire qaqtьlar. „Çomhyriətce" Şutsbund clinnərə, „Rote Fanə" gəziteneŋ eşce - xəbərcesen totьp qinadьlar.

Ştokkerauda xəllər əle bygen də bik çitti. Sotsial - dimokratlьr orgьnь „Arbəjter Səjtung" gəzite Ştokkeraudaqь xəllər turnda bolaj jaza:

- „Əgərdə faşislar blən eşcelər arasnda bərleş bula qalsa, monnan bik çitti səjasi nətiçələr kilep cqqan bulьr ide. Tik Sotsial - dimokratlarnьŋ aqllь rəyşlə xərəkət itylərə arqasnda qna, suqьş cqudan saqlanrqa məmkin buldь" di.

Kommunislar partiəsə orgьnь „Rote Fanə" gəzite, faşislarnьŋ vlas orgnnarь blən brlktə eşcelərgə heçym itep, faşislar diktaturasьn urnaştьrrqa tləgənnkləren jaza. Gəzit: „Prolitariat diktaturasь jaqnnan kerəşy əcen, eşce sovitlarьn təzegez" digən lozngьnь birə. „Rote Fanə" neŋ kicəge aşьqьc nomire konfiskovajt itlde.

Tşqь səydəbzneŋ 12 jllьq jomqaqlarь

Tşqь səydəne xəkymət qulьna alu, Yktəber rivolytsiəseneŋ iŋ əhəmmiətle təp qənimətlərnnən brse buldь. Bu turьda 1918 nce jlnьŋ 22 nce aprilndə RSFSR xəkymətə maxsus dikrit tə cqarqan ide.

Tşqь səydəgə monopoliə jasau (xəkymət qulьna alu) arqasnda, vlasnь yz qulьna alqan prolitariatnьŋ iqtisadi pozitsiəse, rivolytsiəneŋ brnce jllarnda uq nqьp kitte. Annan suŋ, bu tşqь səydə monopoliəse, bzne colqap alu julь blən jəş prolitariat dəylətən buarqa mataşucь kecle kapitalizm illərenеŋ iqtisadi jaqtan bzgə heçym itylərenə qarşь kerəştə də qajət dərəçədə əhəmmiətle rol' ujnadь.

Yktəber rivolytsiəseneŋ brnce ike jlь ecndə Sovit dəylətə cit illər blən ber torle də alьş-bireş jasamadь. Sovit ciklərə kapitalislar tarafnnan colqanьp alnqan ide, tauar krty həm tauar cqaru turnda ujlarqa da məmkin tygel ide. Ləkin bu colqap alu hər jaq əcen də zararlь buldь. Ber jaqtan ul, Sovit xalьq xuçalьqьna zur zararlar kitrsə, ikncə jaqtan ul bəten dənja xuçalьqьna az zarar kitrmədе. Bigrək tə, suqьştan suŋ zur iqtisadi krizis ecenə krep batqan kapitalizm illərə, Sovit dəylətə şiklle erə pakupatlne (satьp alucьnь) kyrmi qala almadьlar. Çon - çabaqa, çiten, aşlьq, nift, aqac şiklle, moŋar qədər iŋ kybese Rusiədən cqьp torqan tauarlarnьŋ bulmauь Javropa illərndəge xuçalqqa bik nьq sizlde.

Barь tik colqap alu təmam bterlgənnən həm eşce - krəstiənnər ilebzne basьp kryceləruе həm aq gvardiə armiələren çiŋgənnən suŋ qna, cit illər blən iqtisadi baqlanşlarnь aqьrnnap julqa sala başlarqa məmkin buldь. Şulaj itep, tşqь səydəgə jul acldь.

Tşqь səydəneŋ brnce jllarnda, jəqni 1920 nce jlqa qədər bez cit illərdən kybesncə azьq - tylek əjbrlərə həm iŋ brnce kirək tauarlarnь krttek. Cenki ul vaqtta əle bez ul əjbrlərgə bik məxtaç idek. Bu vaqtta əle yzebzdən citkə əjber cqaru bik az ide.

Tşqь səydəneŋ ikncə cornda (1923-25 nce jllarda) bzneŋ citkə tauar cqarubьz julqa salьna həm bik tiz gnə ysep tə kitə. Ə cittən yzebzgə əjber krty, xalьq xuçalьqьnьŋ ysyenə qarap təsen yzgərtep, proizvodstьva kirəklərə krtygə kycelə başlьj.

Annan suŋ 1926 ncь jldan alьp tşqь səydədə əcncə cor başlana. Başqa corlarqa qaraqanda bu cor, tşqь səydəneŋ həmmə tarmaqlarьnьŋ da jaŋa baştan qorьluь həm Sovit xalьq xuçalьqьnьŋ qəmumən ysye blən ajrьla. Bu əcncə cor xəzrgə qədər dəyam itə. Bu vaqtta inde bez citkə tauar cqarunь kybəjtygə gnə tygel, bəlki cqarьla torqan tauarnь jaxşrtuqa da iqtibar itə başlьjbьz. Suŋqь jllarda aubl xuçalьqь tauarlarьn citkə cqaru qsqartlqannqtan, iŋ brncə urnqa promьjşlnnь eşləp cqarqan tauarlarnь cqaru kilep basa.

Suŋqь jllarda cittən mal krty ilebzneŋ industriələşy tizlegenə qarap bara. Xəzer bez ci mal krtyne kiŋəjty blən brgə, promişьjlnnь kirək - jaraqlarь, aubl xuçalьqь maşinalarь həm traktrlar krtyne də arttьrabьz.

1922 nce jlnь SSSR nьŋ tşqь səy[illegible] (suqьşqa qədərge bəjə blən). Şul isəptən yzebzdən cqarlqan tauarlar 1,4 milion sumnьq, ə cittən krtlgənnər 28,5 milion sumnьq buldь. Annan suŋqь jllarda tşqь səydə əjləneşe həm şunьŋ ecndə cittən krty də, şalaj uq citkə cqaru da hər jlnь arta kilep, 1923-24 nce jlnь səydə əjləneşe 962 milion sumqa çitte. 1924-25 nce jlnь qəmumən səydə əjləneşe 1 miliart 282,1 milion sumqa çitsə də, aşlьq uŋmau arqasnda citkə tauar cqaru kimep kitte. 1925-26 ncь jlnь inde igənnər uŋdь, xuçalьqьbьz taqьn da nqьdь. Şunьŋ blən ber rəttən, citkə tauar cqaru da, cittən krtygə qaraqanda artьp kitte. Bu jlnь bəten tşqь səydə əjləneşe 1 miliart 533 milion sumqa qədər kytərlde. Annan suŋqь jllarda bzneŋ tşqь səydəbez taqьn da nqьj barьp, 1928-29 ncь jlnь inde anьŋ abarotь 1 miliart 680 milion sumqa çitte. (TASS).

Şləpnikef ismndəge zavotnьŋ uŋşlarь turnda bəten Sovitlar Sojuzь birgə tieş.
Cit illər qulьna qarap torudan qotьlabьz.

Nizgorot krajь, Murom şəhərndə Şləpmikef ismndəge zavot 65 danə, brncə partiə şlifofkь stanoklarь eşləp cqardь.

Moŋar qədər əle bu stanoklar cit illərdən krtelələr ide. Şləpnikef ismndəge zavotta eşlənep cqqan brncə stanoklar „Trud" fabrigenə çibərldelər. Alarnьŋ brncə eşli başlauda uq jaraqlь ikənnklərə kyrnde. Sьjfat jaqnnan alar cit il stanoklarnnan jaxşьraq bulьp cqtьlar. Alar bik pəxtə, totqarsьz həm proizvodstьvanьŋ soraularьna jaraqlь rəyeştə eşlilər.

Xəzrgə qədər zavot barlьqь 365 stanok cqardь. 1929 - 30 ncь jlnь ul 1.500 stanok eşləp cqaracaq.

Ləkin zavotnьŋ bu həm başqa uŋşlarь turnda bik kyplər blmilər əle. Zavot xəzer qajraq - britva stanoklarь da eşləp cqara. Liningrattaqь „Krasnogvardies" zavotь bu turьda ittifaqi rəyeştə gnə blgən həm barь tik xəzer gnə aŋar ike qajraq stanogь jasau əcen zakaz birə alqan. Bik kyp pritpriətiələr əle haman da bu stanoklarnь cit illərdən satьp aluda dəyam itələr. Xəzer bu tərtipne yzgərtrgə kirək. Şul vaqtta 100 mьŋnərcə sum altьnь janqa qaldьrrqa məmkin bulacaq.

Stanoklarqa məxtaç bulqan barlьq pritpriətiələr Şləpnikef ismndəge zavot eşceləreneŋ çiŋyləren birgə tieşlər.

Sovit stanoklarь - Sovit zavotlarьna!

Qtaj həm aq gvardiacelarneŋ əzlksez heçymnarə
Bzneŋ qaskarlərne kisken caralar kyrrgə maçbyr ita. - Xarbinda Sovit grazdannarьn qulqa alalar

XABAROVSKI, 31 (Rosta). Qtaj qəskərləreneŋ Sovit çirenə əzlksez atьp torularь həm aq banditlarnьŋ SSSR çirenə heçymnərə tuqtalmьj. 23-29 ncь yktəber arasnda, qtajlar Argun jlqasь bujnda Nircinski zavotь həm Olonin stansiəse rajonnarndaqь aubllarqa tuptan həm pylimyttən atьp tordьlar. Bu aubllarda torucьlar arasnda qorbannar bar. Zabajkaliədəge aubllarda normal' tormьş həm igen eşlərə bətnnəj cqьrnnan cqtь, diərlek. Qtaj garnizonnarьnьŋ saqlauь astnda aq bandьlar təzy həm Qtaj qəskərə başlqlarьnьŋ alarnь qorallandьrьp torularь tuqtalmadь qna tygel, xətta suŋqь kənnərdə taqьn da kybəjep kitte. Bu ətrətlər bigerək Xajlar, Əc Jlqa, Myt şaxtьlarь, Maşanfu həm Fugdin şəhərlərə rajonnda ojştьrьlalar. Fugdin şəhərndəge urslar, aq gvardiə yzəgeneŋ julbaşcь ştabьna əjləndelər; monda SSSR gə heçym ityce bandьlar ojştьrьlьp, alar Amur bujnca SSSR çirenə çibərelep toralar. Qtaj vlaslarьnьŋ jaqlauь arqasnda ojştьrьlьp, Qtaj qoralь blən qorallandьrьla torqan aq bandьlar, kənsajьn diərlek bzneŋ cikne uzьp, Nircinski zavotqa, Zabajkaliədəge altьn priskelərenə zarar itərgə həm bzneŋ Primoriədəge timer jullarqa heçym itərgə mataşalar. Əc Jlqa rajonьna həm Şivəjsən şəhərenə jaŋa qna kilgən Qtaj qəskərlərə arasnda urьs aq gvardieslərnnən instruktrlar həm qadi saldatlar barlьqь məqlym buldь. 29 ncь yktəbrdə, Sungari jlqasьnьŋ qoja torqan çirnnən jraq tygel ber urnda, Amur jlqasnda qtajlarnьŋ taqьn da 10 minalarь tabldь. Qtajlar bu minalarnь bzneŋ suqьş paroxotlarьbznь şartlatu ujь blən taşlaqannar.

Qtaj qəskərləreneŋ, bu aq banditlarnьŋ şuşndьj doşmannьq xərəkətlərə, bzne saqlanu caralarьn kyrrgə məçbyr itə. Bzneŋ taraftan protislar həm agahlandьrular buluqa qaramastan, qtajlar doşmannьq xərəkətləren tuqtatmьjlar. Şunnqtan, bzneŋ qzьl armiə cəslərə ciklərebzne həm tьnc xalqnь saqlau əcen nqьraq caralar kyrrgə tieş bulalar. Bəten xalqnьŋ ujnca, aq banditlarnьŋ həm kirtə sikrgən Qtaj giniral-larьnьŋ julbasarlarca heçymnəren qortьp bterrgə vaqьt çitte.

TOKIO, 1 (Tass). Xarbinnən alnqan xəbərlərgə kyrə, anda Sovit grazdannarьn qulqa alu dəyam itə. 30 dan artьq kşe qulqa alndь. Taqьn 100 ləp kşene qulqa alrqa ujlьjlar. Qtajlar, qulqa alnqan Sovit grazdannarьn bik qatь çəzalьjlar. Alarnь çəzalap, Qtaj palisəjskilərə həm aq gvardieslər tarafnnan təzlgən jalqan prtokullarqa qul qujarqa məçbyr itələr. Qtaj vlaslarь, ənə şul keclep qul qujdьrlqan prtokullarnь, Girmaniənеŋ Xarbindəge konsolь Ştobbegə çibərələr.

TOKIO, 31 (Tass). Simbun - Ringo agintstьvasь Xarbinnən xəbər itə:

- Xarbin gubirnatorь yzeneŋ simiəse həm tarafdarlarь blən brlktə, Mukdingə kitte. Ul anda urnnan cqubn sorap Czansyələngə zəjəvliniə birrgə ujlьj. Cenki ul, Qtaj - Kecьqьş Timer Julьnьŋ xəzrge kəndə finans jaqnnan aubr xəldə buluь əcen yzen çəyaplь sanьj.

Qtaj kommunis ətrətləre xərəkəte kecəjə

SANXAJ, 1 (Tass). Gəzitlərneŋ jazuьnca, Nankin qəskərləreneŋ aubllardan alьnьp Xubəj provinsiəsenə, Finjyjsəngə qarşь frontqa çibərelye arqasnda, anda kommunis gruppьlarnьŋ xərəkəte kecəjgən. Guansi əjəzndə baş kytəry başlandь. Baş kytərycelər, kommunislar julbaşcьlьqь astnda Guansezi şəhəren (Xubəj provinsiəseneŋ kənjaq - kencьqьşnda) aldьlar. Xankou vlaslarь baş kytəry rajonьna ber kanonirkь həm ber polk qəskər çibərdelər.

Fələstində
Qərəplər qəmumi zabastofkь başladьlar.

ISTAMBUL, 31, (Tass). Qeds şəhərnnən alnqan xəbərlərgə kyrə, Qərəplərnеŋ milli kongerise, ingeliz vlaslarьnьŋ tiuьnə qaramastan, bəten Fələstində, Bal'for diklaratsiəse kənndə (2 nce nujəbrdə) qəmumi zabastofkь iqlan itərgə dərar birde. Bu zabastofkь uqu jortlarnda da uzdьrьlacaq.

RIDAKSIƏ ISKƏRMƏSE: 1917 nce jlnьŋ 2 nce nujəbrndə Angeliə xəkymətə Fələstində „jəhytlərneŋ milli dəylətən təzy" turnda diklaratsiə iqlan qlqan ide. Ənə şuŋar „Bal'for diklaratsiəse" dilər.

Angeliə palatasь
Sovit - Angeliə baqlanşlarь məs'ələsen qarьj.

LONDON, 31 (Tass). Gəzitlərneŋ xəbər ityenə kyrə, Angeliə xəkymətə 5 nce nujəbrdə, S S S R blən Angeliə arasnda baqlanşlar jaŋartu turnda Palataqa şuşndьj rizolytsiə krtəcək:

—Palatanьŋ ujnca, Angeliə blən Rusiə arasnda diplomatiə baqlanşlarьn tulь rəyştə jaŋartrqa kirək. Palata, ike dəylət arasndaqь daulь məs'ələlərne cişy tərtiben raslьj. Bu məs'ələlər arasьna, propogandь həm burclar məs'ələlərə də krə. Bu məs'ələlər, 1929 ncь jlnьŋ 3 nce yktəbrndə qul qujlqan prtokolda kyrsətlgən rəyştə cişeləcəklər.

LONDON, 1 (Tass). Rəjter agintstьvasь xəbər itə:

— Bolduin, Ostin, Cimbirlin həm Lokir Ləmpson, şulaj uq konsirvatrlar partiəseneŋ bəten zur diputatlarь, Angeliə-Sovit baqlanşlarьn jaŋartu turnda xəkymət tarafnnan krtlgən rizolytsiəgə (bu rizolytsiə sihşəmbe kən palatada qaralacaq) şuşndьj təzətmə təqdim qldьlar.

— „Palata, karyl xəzrətlərə xəkymətenеŋ ykenckə qarşь Rusiə blən diplomatiə baqlanşlarьn jaŋartu məs'ələsndə elek qujlqan şartlarnь ytəgənnegen kyrsətep kitə. Baş minister həm tşqь eşlər ministerə bu şartlarnь ytərgə vəqdə birgənnər ide. Palata, şuşь şartlarnьŋ ytəlyenə qədər, Angeliə-Sovit baqlanşlarьn jaŋartunь dərəs tapmi".

Qurqalar
Fransiə xəkymətə, eşce diligatsiələrenə pasprtlar birmi.

PARIZ, 1 (tass). Fransiə xəkymətə, yktəbər bəjrəme uŋajь blən S S S R gə baracaq eşce həm eşce xatnnar diligatsiəsenə pasprtlar birydən baş tarttь. Diligatsiə sostafьna torle pritpriətiələrdən 100 ləp kşe sajlanqan ide.

Suŋqь səqəttə

◆ NIO-JURK, 2 (Tass). «Strana sovitof» nьŋ kilye turndaqь xəbər suŋqa qalьp alьnuqa qaramastan, şəhərdən 20 mil jraqlqta bulqan kərtissa ajrodrumnda 25.000 kşe çiьlьp, samolytne qadəttən tьş zur dərt blən qarşьladьlar. «Strana Sovitof» nь Samolyttə, Samolytlər iskadriliəse qarşь aldь. Kickə gəzitlər „Starana Sovitof» nьŋ kily xəbəren brncə bittə basalar.

◆ MƏSKƏY, 2 (Tass). SSSR asoaviaximeneŋ prsidətele urnbasarь ipt. Unşlixt kicə Niu-Jorkka „Strana Sovitof" ikipazьna təbrik tiligramь çibərde.

Osoaviaximgə „Strana Sovitof" Samolytnnan tiligram alndь. Tiligramda „Strana Sovitof" nьŋ ikipaz, yzeneŋ Nio - Jorkka kilep çityen təberik, həm Sovitlar Sojuzьnьŋ bəten xzmət iələren yktəbrneŋ 12 jllьqь blən təbrik itə.

◆ ŞANXAJ, (Tass). Rivolytsiəcel ilimintlərneŋ kecəjep kitye uŋajь blən vlaslar Pəjpində suqьş xələte iqlan ittelər. Bəten çiьlşlar tьjldь.

◆ ŞANXAJ, 1 (Tass). Mondaqь səjasi dairələrdə Nankin xəkymətenеŋ Sovit xəkymətə blən səjləşylərə bara həm bu səjləşylərdə Girmaniə xəkymətə vasitacьlьq qla digən xəbər uŋajь blən, Girmaniə xəkymətenеŋ bldery jasauьn kətələr. Çirle səjasi dairələrdə, Girmaniə xəkymətenеŋ eşneŋ cьn barьşьn aŋnata torqan bldery jasamauь məmkin tygel dip isəplilər.

◆ ŞANXAJ, 1 (Tass). Rəjtrneŋ xəbərenə qaraqanda, Xinan provinsiəsndə Nankin xəkymətə blən Gominsun qəskərlərə (Finjyjsən qəskərlərə) arasnda qatь suqьşlar bulqan. Cankajşi Syjczurda tora həm Nankin qəskərləreneŋ xərəkətenə yzə çitəkcelek itə. Suqьşnьŋ nətiçələrə turndaqь xəbərlər ber-brsenə qarşь kilələr.

◆ LONDON, 2 (Tass). Angeliə də şəhər idarələrenə sajlau nətiçələrə, Vəlstə bygnneŋ tən urtasnda alnqan xəbərlər bujnca bəten çirdə eşcelər partiəseneŋ çiŋyen kyrsətələr. 77 okrugta eşcelər partiəse 90 urьn artьq alqan. Konsirvatrlar 57 urьn juqaltqannar.

Ølkə Komititneŋ III - plinumь

V.K.P. (b) Tatarstan Ølkə Komititeneŋ XIV nce caqьrьlşьnьŋ III nce plinumь bygen, 3 nce nujəbrdə, kic səqət 5 tə, Qzьl Armiə Jortnda acьla.

Plinum cline bulmaqan iptəşlərgə kry, Ølkə Komitite həm rajkomnar tarafnnan ələşngən maxsus biiitlər bujnca.

ئوكتەبرنڭ 12 يللىعىنا

ۋ.ك.پ. (ب.) ئوزەك كەميتيتى لوزنگلارى.

— يەشەسن پراليتارييات ديكتاتورنسننڭ 12 يللىعى. كاپيتال قسنقللىعى ئاستندا! يەشەوچى بۆتن دۆنيا پراليتارياتنا هەم بۆتن دۆنيا ئىزلگەن حالقلارنا توعانلق سەلامى!

— يەشەسن پراليتارييات ريوەلوتسييەسنڭ ئۆيشدروچسى هەم ئشچىلەر ،سيفنڭ ريوەلوتسييەچى ئەرمييە ئشتابى بولعان كاممونيسلار ئينتەرناتسيانالى!

— كاپيتاليزم بۆتن دۆنياعا ياڭا سوعشلار هەم ياڭا هەلاكەت قورقنچلارى تودرعا هەزرلەنە. بتەن ئيمپيرياليزم سوعشلارى! يەشەسن بۆتن دۆنيادا پراليتارييات ريوەلوتسييەسى! يەشەسن تنچلق هەم ريوەلوتسييە تايانچى بولعان ... !

— بۆتن دۆنيادا ريوەلوتسييەچل ئشچىلەر حەرەكەتنڭ ياڭا كوتەرلش دولقنلارى ئوسە. بۆتن دۆنيا پراليتارياتى كامينتيرن بايراعى ئاستندا ياڭا كۆرەشلەرگە هەم ياڭا جيڭولەرگە تابا ئالعا!

— قتايدا ،هيندستاندا بۆتن كۆنچىعش ئيللەرندە ئيمپيرياليزم ئيزوچلەرنە قارشى ياڭادان-ياڭا ريوەلوتسييە كۆرەشلەرى قزا. يەشەسن كالونييەلەردە ئشچى - كرەستيەن ريوەلوتسييەسى!

— ياڭا سوعشلارنڭ پراۋاكاتارلارى بولعان قتاى ئالپاوتلارى هەم كاپيتاليسلارنڭ قوللارنا سوعاربز. يەشەسن ... هەم قتاى ئشچى - كرەستيەنلەرنڭ ريوەلوتسييەچل سايوزلارى! يەشەسن يراق كۆنچىعش قزل ئەرمييەسى!

— كامينتيرن سافلارن ،ئوڭ ئاپارتونيسلاردان تازارتربز. ئوكتەبر ريوەلوتسييەسنڭ حيانەتچىلەرى هەم ساتلقلارى - تروتسكيچىلارعا قارشى كۆرەش! يەشەسن كاممونيسلار ئينتەرناتسيانالنڭ لينين بردەملگى!

— كاپيتال تۆتقنلارى، بۆتن دۆنيا ئوكتەبرى ئۆچن كۆرشچىلەرگە ... ئشچىلەرنڭ يالقنلى سەلامى!

— ... بۆتن ميللەت حزمەت ئيەلەرنڭ توعانلق ئيلى. يەشەسن ... ساتسياليزم تۆزوچى بۆتن حالقلارنڭ ...

سيحلارعا هەم ئودارنى زاۋودلارعا كوچەبز!

— قۆرتقچلارنڭ تامرلارن يۆلقربز! ئون مڭلەرچە پراليتار بلگچلەرنى ئۆيرەتربز هەم كوتەرربز!

پراليتارياتنڭ ياڭادان -ياڭاسافلارن يوعارى مەكتەبلەرگە جيبەرربز. ساتسياليزم حوجالىعن ئۆيشتررعا هەم ئانڭ بلەن ئيدارە ئيتەرگە ئۆيرەنگز!

— ئرى سافحوز هەم كومەك حوجالقلار تۆزو - ئاولدا ساتسياليزم نيگزى! كوبرەك تراكترلار، ماشينالار هەم پراليتار ئۆيشتررو-چىلار ئاوللارعا!

— رايونلار،ئاوللار، پاسيولكلار! ئاول حوجالىعن كوتەرو هەم كومەكلەشو ئۆچن ساتسياليزم يارشنا!

— تراكترلار هەم كامباينلار، سافحوزلار هەم كومەك حوجالقلار بلەن ئشچى - كرەستيەن ئاراسنداعى ئلمتەنى نعتربز!

— كرەستيەنلەرنڭ تۆپ ماسسلارن ئشچىلەر ،سينفى ئەيلەنەسندە نعتراق توپلاربز - يەشەسن ئشچىلەر هەم كرەستيەنلەر سايوزى!

— پراليتارييات ديكتاتوراسننڭ چوكنچىن بلەن ،سينفى دۆشماننڭ - كولاك نيپماننڭ، بيوراكرات هەم قۆرتقچنڭ قارشلقلارن جيمرربز!

— يالچىلار، يارلىلار، ئورتا حەللى كرەستيەنلەر! ئاولنى ساتسياليزمچە ياڭادان تۆزو ئۆچن كولاكلار بلەن كۆرەشودە، لينين پارتييەسى ئەيلەنەسنە نعتراق توپلانربز!

— بالشيويكلەرچە ئۆز ئارا تەنقيد بلەن پارتييە سافلارن هەم دەولەت ئاپاراتلارن تيكشررو بلەن ئيلڭبزدە پراليتارييات ديكتاتوراسن نعتربز!

— چعارب تاشلانعان بيوراكراتلار هەم قۆرتقچلار ئورننا مڭلەرچە ياڭا ئشچىلەر هەم ئشچى حاتنقزلارنى دەولەت ئاپاراتلارنا!

— پرافسايوزلار - پرايزۆودستۋاعا، زاۋودلارعا، سيحلارعا،ماسسعا يۆزبلەن ياقنراق كيلڭز!

— بيوراكراتلارنى، قۆرتقچلارنى، ،سينفى دۆشمان ئاگينتلارن پراليتارييات دەولەتى ئاپاراتندان چعارب تاشلاربز!

تاتار كرەستيەن حوجالىعى نيگە ئارتدا

ئانى كوتەرو تورندا ئاول حوجالىعى بلگچلەرى نەرسە تەقديم ئيتەلەر؟

«قزل تاتارستان» هەم «كرەستيەن گەزيتى» ريداكسييەلەرى تارافندان جييلعان كيڭەشمەدەن

...

حەزر ،بو مەسئەلە كوتەرلو ئوكايى بلەن، ،بو توردا شاقتى كوب كانكريت چارالار كوررگە، سەويت جەماعەتچلگننڭ فيكرن توپلارعا كيرەك ،بولر. چير ئشلەرى حالق كاميسارييانى بلەن حەيوانچلق سايوزى ،بو مەسئەلە بلەن ياقندان قزقسنرعا، ،بو توردا پراكتيك چارالار كۆرو توردا ئويلارعا تييش بولرلار.

ئاندان ،سوڭ، ئاول حوجالىعى، بايتارلق ئينستيتوتلارندا هەم ئاول حوجالىعى تيحنيكوملارندا ئوقوچى تاتار يەشلەرنڭ ديققەتلەرن ،بو مەسئەلە تيرەسنە تارترعا كيرەك.

باشقا ئوقو يۆرتلارندا ئوقوچى تاتار يەشلەرى، تاتار كرەستيەنلەرى ئاراسندا ،بو ئشنى پاپولەرلەشدررو يولندا بيك كوب ئش باشقارا ئالاچاقلار.

***

تاتار حوجالقلارندا دوعز ئورچتو مەسئەلەسى ئالعا قويلدى، حەزر ،مۆنى تييشلى ئورگنلارنڭ ياقندان قاتناشى بلەن پراكتيك رەوشدە تۆرمشقا قويوعا حەزرلەنە باشلارعا كيرەك. ،شونڭ بلەن برگە، سەويت، كاپيراتيف ئورگنلارى، ئاول بلەن بەيلەنشى بولعان بۆتن ئورگنلار، ئاولداعى پارتييە، كامسامول ئويشمالارى، ئاول سەويتلەرى ياننداعى ئاول حوجالىعى سيكسييەلەرى ،بو مەسئەلەدە ئۆزلەرندە بيك نقلاب تيكشدررگە، ئاكار كيك جەماعەتچلك تۆسى بيررگە تييشلەر.

،شوشى كۆندەن باشلاب «قزل تاتارستان» هەم «كرەستيەن گەزيتى» ريداكسييەلەرى ئۆز بيتلەرندە تاتار حوجالقلارنڭ ئيكانوميكلارن كوتەروگە قاراتلعان مەسئەلەلەر توردا تەرتيبلى رەوشدە يازب باراچاقلار.

سولتانعەليفچلككە قارشى كۆرەشدە تاتار ئوقمشلارى

...

عابدوللا شناسى.

Sovitlar sojuznda

Sovitlarqa sajlau kampaniese aldnnan.

Çirle başqarmalarnьn həm sovitlarnьn kimcelklərə bterelrgə tieş.

MƏSKƏY, 1 (Rosta). Aldaqь sajlau kampaniese uŋajь blən, Beten Rusiə Yzək Başqarma Komitite prizidiumь sovitlarnьn həm başqarma komititlarnьn eşlərndəge ytkən kampaniədə aclqan kimcelklərne bterrgə təqdim itte. Bu kimcelklərneŋ kilep cqubьna, çirlə başqarma komititlərneŋ həm sovitlarnьn sajlaularturndaqь, ajьruca alqanda tauьştan məxrum itlgənnər turndaqь eş jərtyne dəres qujuqa iqtibar itməylərə həm zalu biry tərtibe turnda xalqqa kirəgncə aŋnatmaularь səbəp bula. Beten Rusiə Yzək Başqarma Komitite prizidiumь bu kimcelklərnə btery həm sajlaular turndaqь eş jərtyne tərtipkə salu əcen ber qədər caralar kyrrgə təqdim itə.

Ketpxanə eşləren tamьrnnan yzgərtrgə kirək.

MƏSKƏY, 1 (Tass). VKP(B) Yzək Komitite ketpxanə eşen qənaqətlənrlek tygel dip taptь. Ketpxanə eşe eşce-krəstiənnər massьsьnьŋ kul'turь jaqlarь ysydən həm xalьq xuçalьqьn jaŋa baştan qoru burclarnnan artta qala. Yzək Komititь Sojuz çəmhyriətlərndəge partiə ojşmalarьna; profsojuzlarqa həm məqarif xalьq komisariatlarьna, ketpxanə eşen kisken rəyeştə jaŋa baştan qorrqa təqdim itə. Ketpxanələrgə kitaplar alqan vaqtta, alarnь proizvodstva həm agranomiə tixnikьsь, aubl xuçalьqьn kyməkləştery həm aubl xuçalьqь promьjşlnnese turndaqь kitaplar blən tutьrrqa kirək.

Promьjsla kopiratsiəse saflarь cit ilimintlardan tazarrqa tieş.

MƏSKƏY, 1 (Tass). Beten Sojuz Promьjsla Kopiratsiəse Sojuzь, barlьq promьjsla kopiratsiələrenə mərəçəqət itep, şirkətlərneŋ clinnər sostafьn tazartrqa təqdim itte. Promьjsla kopipiratsiəse səjasətə prolitar, jalcь, jarlь, urta xəllə kustarlarnь Kopiratiflaştьrnqa həm alarqa xzmət kyrsətygə jynəlrgə tieş. Kulaklarnь həmme ərtillərneŋ də sostaflarnnan cqarrqa kirək.

Maşina-traktьr stansьlarь salu eşndə komsomollar qatnaşь.

MƏSKƏY, 1 (Tass). VLKSM Yzək Komitite, maşina-traktьr stansьlarь salьna torqan rajonnardaqь komsomol ojşmalarьna mərəçəqət itep, maşina-traktьr stansьlarь salu eşndə aktif qatnaşu əcen jalcь, jarlь həm urta xəlle jəşlərnə tuplarqa təqdim itte. Komsomollar traktrcь mixanik həm başqa blgclər xəzrli torqan kurslarqa uqucьlar çibərrgə tieşlər. Bu kurslarda uqucьlarnьŋ iŋ kimndə 40prosintь komsomollar bulrqa tieş. Iŋ brnce ciratta kurslarqa jalcь həm jarlь qzlarnь, şulaj uq armiədən qajtqannarnь çibərrgə kirək.

Sovit aqcasьn aşap jatqan kşelər.

TVIR, 31 (Rosta). Tvir Okrug Straxkassьsь pinsionirlarnь tikşerep cqtь. Tikşerydən suŋ, Sovit vlasьna cit bulqan 15 kşeneŋ Sovit aqcasьn alьp jatqannьqь məqlym buldь. Bolar barьsь da elkke giniral, polkovnik, giniral xatьnь, pomişcik, fabrikant, statski sovitnik, zandarьm, pop, kupis həm başqalar bulqannar. Xəzer bolar barьsь da pinsiədən alndьlar. Pinsionirlarnь tikşery dəyam itə.

Nizgorod krajь betnnəj tilifonnaşa.

NIZNI-NOVGORD, 1 (Rosta). Nizni-Vətke arasnda 460 kilomitrqa suzlqan tilifon szьqь eşlənep btte həm eşli başladь. Bu təzelşkə 450.000 sum aqca totldь. Xəzrge vaqttan Vətke-Noinski arasnda da cbьq suzu eşlərə bara. Bu ike ara 400kilomiter. Monnan suŋ Nizgorod krajьnьŋ tenjaq okruglarь yzək blən tilifon arqьlь brləşkən bulacaqlar.

Qara Tufraqlь Yzək Əlkədə aşlьq xəzrləy eşlərə.

VARONIZ, 1 (Rosta). Partiə Əlkə Komitite sikritarь iptəş Varəjkis əlkədəge 6 okrugnь jərep cqtь həm tybəndəge syzlərne əjtte: - Qara Tufraqlь Yzək Əlkədə jllьq aşlьq xəzrləy planьnьŋ təp əleşe yktəbrneŋ 12 jllьqnda təmam ytəlep btər dip ujlarqa nigez bar. Inde xəzer yk azqlь həm azьq ysmnklər xəzrləy planьn tulьsnca ytəgən okruglar bar. Qara Tufraqlь Yzək Əlkədə xəkymət tarafnnan qujlqan srok(1 nce yktəber) təmam jaraqlь.

Jarlь xuçalqlarqa kridit.

SSSR Xalьq Komisarlarь Sovitь jarlь xuçalqlarqa kridit biry şartlarьn çiŋeləjtrgə buldь.

SSSR Sovnarkomь hər jlnь, aubl xuçalьqь kridite bujnca jalqьz krəstiən xuçalqlarьna birelə torqan kriditlərneŋkypme əleşe jarlь xuçalqlarqa birelrgə tieşlegen bilgeləjəcək. Monnan başqa taqьn jarlь xuçalqlarqa, aubl jarlьlarьna kridit biry fondnnan da kridit bireləcək.

Jarlь xuçalqlarqa birelə torqan burclarnьŋ srogь, Sojuz çəmhyriətlərndəge aubl xuçalьqь bankьlarь blən kileşep, SSSR Yzək Aubl Xuçalьqь Bankьsь tarafnnan bilgelənəcək. Bu vaqtta Yzək Aubl Xuçalьqь Bankьsь, jarlь xuçalqlarqa kridit biry, ul kriditne alucьlarqa ajьruca çiŋel şartlar biry kirəklktən cqьp eş itərgə tieş.

Tərle xəbarlar

◆ MƏSKƏY, 31 (Tass). 1 nce nujəbrdə Məskəydə V L K S M Yzək Komititeneŋ cirattaqь plinumь acldь.

◆ NOVOSIBIRSKI, 31 (Rosta). Potribitel kopiratsiəseneŋ tybəndəge cltərne tauar blən tə'min itye haman da ələ qənaqətlənrlek tygel. Bik kyp rajonnarda difitsitle tauarlar betnnəj juq.

◆ MƏSKƏY, 31 (Tass). „Kaucuk" zavotnda eşcelərne prolitariat həm rivolytsiə ədəbiatь blən tanştьru, şulaj uq pritpriətiələrdə tybən dərəçələ eşcelərdən tənqitcelər tygərəklərə təzy əcen kicə jasaldь. Kicədə cqьp səjləycelər, mondьj tygərəklər təzy idarəsen şatlanьp qarşь aldьlar.

◆ MƏSKƏY, 31 (Rosta). Planьnь rəyştə qomumi məçbyri uqu ytkəry eşlərə alьp barucь xəkymət komisiəseneŋ suŋqь utьrьşnda Məskəy əlkəsndə qomumi məçbyri uqu ytkəry turndaqь məs'ələ qaraldь. Komisiə, 1930-31 nce jldan alьp beten Məskəy əlkəsndə brnce uqu jəşndəge balalar əcen, qomumi məçbyri uqu ytkərrgə kirək dip taptь.

مەچت توگل، مەكتەب هەم كولتورى يۆرتى

...

ئاعن بر نيچە قوشتاندان باشقا كشى يۆروچى يوق. بز 8 - 7 كشى ئۆچن ياحشى ،زور قايدا كيتشرلك بولعان ،يۆرتنى ،بوش ئاسدرى ئالميبز، ديدنلەر كوبچلك. بر تاوشدان مەچتنى ئاڭ - بلم يۆرتنا ئەيلەندررگە ديگەن قەرار چعارلدى. كورشى يەمە شيرمە ئاوللن ئوزئبزبلەن تيگلە شرگە چاقرابز، ديدى ،جيينلش. ،جيينلش پريزيديومى ئيسمندەن حەيرتدينف.

ئوكتەبرنڭ 12 - يللنا بزدەن بولەك.

ئارچا كانتونى، تلەچى ،ۋولنسى، يوعارى كيبە حوجا ئاولى حالقى ئوكتەبر ريوەلوتسييەسننڭ 12 يللق بەيرەمنە قاراتا بر مەچتنى كولتورى يۆرتنا ئەيلەندردلەر. مەچت بيناسنا بر ئاز ريمونت كيرەك بولاچاق. ئۆز ئارا سالم ئاقچاسى ،جييلب بتكەچ ريمونت ياساب كلوب، كۆتبحانە هەم ئوقو ،يۆرتن شوندا ئورناشتررابز. كولاك هەم مولللار قارشى كيلب قاراعانلار ئيدىدە، جيكە ئالمادنلار.

«مەدەنييەتكە تابا».

مەچتنى كولتورى ،يۆرتى ئيتدك.

چاللى كانتونى، سالاعش ،ۋولنسى، بالتاچ ئاولندا مەچتنى كولتورى ،يۆرتى ئيتدك. ،روچكنى.

ئاول حەبەرچىسى بيتلگى كيگەن ،سينفى دۇشمان

— مين سزنڭ ئاول حەبەرچێگزە مينێ ئاولداعێ يەچەيكێ سيكريتارێ بارييف بلەن ئاول سەويتێ پرسيدەتێلێ ئزەرلكليلەر. مين سزدەن يار‌دەم سۇراب كيلدەم، يوق ئيسە ،تۇتب يابارعا ئەزر تۇرالار...

Gəzit вitlərnnən

—„Pravda" gəzite 251 nce nomirnda aftonomiələ tənjaq Asətin əlkəse turnda jazqanda, tyвəndəge syzlərne kitərə:

„Tənjaq Kafkaz Kraj Komitite aftonomiələ Tənjaq Asətin əlkəse 1931-32 nce jlqa jəz prosintь вlən kymək xuçalqqa kycəcək digən qərar qaвul itte.

Tənjaq Asətin əlkəsndə auьl xuçalьqь xəle suqşqa caqlь вulqan sannardan вik kyp alqa kitte. Məsələn, qrcьlьq-161 prosintqa, ə xəjuancьlьq xuçalьqь 139 prosintqa çitte.

Əgərdə 1925-26 ncь jlnь anda krəstiən xuçalqlarnda kymək xuçalьq вér prosint urьn totqan вulsa, 1929 ncь jlnь anьŋ 45 prosintqa yskənen kyrəвez".

— UFADA cqa torqan „Jaŋa Auьl" gəzite 121 nce nomirda Başqrtstanda urman вigclərə xəzrləy əcen „urman tixnikumь" acьluqa praikt təzelyen qəm şul tixnikumnьŋ smitasь raslanьuьn jaza.

„Tixnikumqa vaq millət, вigerək tə, tatar-вaşqrtlarnь həm вatrak- jarlьlarnь çələp ity əcen, əsas kurslar rətnnən xəzrlək gruppalarь da acьlacaq"dí.

„YZBƏKSTANDA xəzer kiŋ front вlən nadannqqa qarşь kerəş kampaniəse вara. Yzвəkstannьŋ вəten okruglarnda „Mədəni paxot ştaplarь" təzelep əşkə krşələr. Məsələn, Səmərqənt okrugnda „mədəni paxot ştaвь" yzenə 70 meŋ kşene uqrqa - jazarqa əjrətyne вurьc itep ala.

„Qzьl Yzвəkstan" gəzite 257 nce nomirnda, mnə şul turьda вolaj dip jaza:

— „Əgərdə eşcə - krəstiən massьsь nadannqqa qarşь cьn-cьnap quzqalsa, 350 meŋ kşene uqrqa-jazarqa əjrətep вula. Monьŋ nətiçəle вuluьna вez ьşanaвьz"dí.

— BAKUDA cqa torqan „Kommunis" həm „Bakinski Raвoci" gəzitlərə kenвatьş rivolytsiəcel jazucьlarnьŋ Əzərвəjçan prolitariat jazucьlarь sjьzьna qatnaşularь turnda jazqanda, tyвəndəge nərsələrne kitərə:

„Frins vieskorof -

— Min taşkəntte, Səmərqəntte вuldьm di· вəten çirdə gigant ysy вarə. Bu ysy jaŋa Gumirnь sorьj. Min taşkəntte kykerəgenə вalasьn qocqan yzвək xatьn- qzlarьnьŋ jaŋalifcə əjrənyləren kyrdem. Boxarada min iske şəhər urnьna jaŋa şəhərneŋ ysyen həm traktrnьŋ islam ezləren вteryen kyrdem. "Mŋdə Ber Kicə„ əkiəte zamanь ylde. Xəzer „mŋdə вer kən" corь вaşlandь. Bez kənjaq jazucьlarь kiləcək turnda səjləgəndə iŋ əvəl S.S.S.R. qa qarьjвьz. Cənki S.S.S.R. вznen «kiləcəgeвz", di

— „KRASNAJA BAŞKIRIƏ„ gəzite 273 nce nomirnda Soltanqəliefcelkkə qarşь вaqşlanqan məqalələrndə вolaj jaza:

„Soltanqəlief yzeneŋ partiəgə qarşь вulqan julьn Başqrtstanda da uzdrdь. Sojuz Sojuzəl jəcəjkesndə partiəne tazartu вarqanda, Soltanqəliefneŋ вratьn tikşrgəndə, Soltanqəliefneŋ вьl jaz Ufaqa kilep kitkənnege вlnde. Anьŋ Ufaqa kilye, Bitişef iptəş вlən R. Saвirfnьŋ ikmək xəzrləy kampaniəse eşe вlən, yzək xzmetkəre вulьp, Başqrtstanda вulu vaqtьna turь kilə. Soltanqəliefneŋ Başqrtstandaqь qaj вer xzmətkərlər (raвotniklar) вlən totqan вəjlənеşe, Başqrtstan ojşmasь tarafnnan da вurzua mtllətcelegenə həm aŋar xərəkət itərgə kec вirgən urьs şavinizmьna qarşь kerəşne kecəjtrgə kirək ikənnkne əjtə".

Aşlьq xəzrləy həm kərək onь çiu jilьq planьn ytəynen kyləme

Tatarstannьŋ ajrьm rajon həm kantonnarnda aşlьq xəzrləy həm kərək onь çiunьŋ jilьq zadaniəse ytəly tyвəndəgecə вulqan:

Kanton həm rajonnar	Planlь xzrləylər			Kərək Onь çiu		
	Zadaniə	Ytəlgən	pros.	Zadaniə	Ytəlgən	%
Arca	6552	6397	98	6061	1819	30
Əgrçe	1884	2391	127	573	184	32
Begimə	18018	15969	89	6552	2118	32
Bua	30794	26634	86	6880	2221	32
Qazan	3112	2994	96	1556	1346	86
Qajвьc	1884	764	42	901	179	20
Lajьş	1966	1944	99	901	305	34
Mamadьş	4914	6109	147	4914	2288	47
Minzələ	20475	1794	86	4095	1048	26
Callь	40950	36479	89	8190	3532	43
Norlat	1147	2618	228	655	144	24
Balьq вistəse	3440	3772	110	1474	666	45
Zəjə	655	263	40	655	361	55
Spas	32596	20967	67	3440	1064	31
Təmle	1966	2589	132	655	328	50
Cistaj	37674	38102	101	8190	4088	50

تاتارستاندا ئاشلق حەزرلەو تورنداعێ يللق پلان 89 پراسينت ئيتب ئوتەلدێ.

26 نچێ ئوكتەبردەن برنچێ نويەبرگە قەدەر تاتارستاندا پلان بوينچا 11.431 ،توننێ، پلاندان ،تش 1.122 ،توننێ، گۆرەك،ئۆنێ 2.199 ،توننێ، بارلێعێ 14.752 ،توننێ ئاشلق حەزرلەندێ. ئاندان ئالداعێ بيش كۆندە 15.336 ،توننێ حەزرلەنگەن ئيدێ.

ئوكتەبر ئايندا ئاشلق حەزرلەو پلانێ 105 پراسينت، گۆرەك ،ئۆنێ جيناو پلانێ 82 پراسينت ئيتب ئوتەلدێ. ئاشلق حەزرلەو كامپانييەسێ باشلانعاندان بيرلێ تاتارستاندا پلان بوينچا 185 مڭ 262،توننێ ئاشلق حەزرلەندێ هەم يللق پلان 89 پراسينت ئيتب ئوتەلدێ. پلاندان ،تش بارلێعێ 15.366 ،توننێ ئاشلق حەزرلەندێ. گۆرەك ،ئۆنێ ،جييو تورنداعێ يللق پلان 40 پراسينتقنا ئوتەلدێ ئەلێ.

بووا كانتونێ ئاشلق حەزرلەو پلانن 100 پراسينت ئوتەدێ.

(تيليگراف بوينچا)

يللق ئاشلق حەزرلەو پلانن بووا كانتونێ برنچێ نويەبرگە 100 پراسينت ئوتەدێ.

ئيسكەندەرف، سالاۋييوف.

ئابارو ناعا بولەك ئۆچن

پراليتار توريسلێعێ جەمعيەتێنڭ ئوزەك سەويتێ تەقديمێ بوينچا، قازان توريزم جەمعييەتێ سەويتلەر ئيلێنڭ ئاباروناسن هەم قزل ئەرمييەنڭ سوعش كۆچن نعێتو تلەگێ بلەن «پراليتارسكى توريس» ئيسمندە عەسكەرى ئيبدەگێ گليسسر (پراپيللر بلەن يۆرى تۆرعان كيمە) تۆزو ئۆچن ،فوند جيارعا قەرار چعاردێ. بزنڭ جەمعيەتنڭ ،بو گليسسرێ ــ ــ ــ ر. قزل ،فلوتێنڭ باياواى سافلارێندا برنچێ بولاچاق. ،شوشێ قەرارعا جەواب ئيتب پراليتار تۆريزم جەمعييەتێ ئاكتيفلارێندان :تاهيرف،فازلوللين،حامەكوف، ۋيگالوك، لەحوف، ياكێۋلێۋا، كەريمف، ئارلوف، سامويلينكوف، نيكالايف، دالگاشين، گارەييف هەم ناچوچينكو ئيبدەشلەر گليسسر تۆزوفوندێنا ئونار (10) ،سوم ئاقچاكرتب‌تويەندەگێ ئيبدەشلەرنێ چاقرالار: ئيسمايف (ساۋناركوم) مۆراتحوزين (ئوزەك باشقارما)،باماوتدينف (ئ.ئ. ج.ك)، مەهدييف (ساولق ــ ح.ك.)...

...دەولەت بانكێسێنڭ 689 ،نومير‌لێ ئاعمـ حيسابێنا.

Qjilmi kətpxanə acldь

Qjilmi ezləny, qjilmi tikşereny julnda eşləyce kəclər krep, iske həm jaŋa ədəвiattan fajdalanu əcen, Qazannьŋ urtalьq çirndə вer qjilmi kətpxanə вulu kirək ide, ənə şul ixtiaçnь kyzdə totьp, tatar mədəniəte jortь, ytkən jlda eşləp kilgən uqu zalь urnьna, вu jьl qjilmi kətpxanə ojştrdь.

Qjilmi kətpxanəneŋ aldьna alqan tləklərе, qjilmi ojşmalarda eşləyce qjilmi xzmətcelərgə tikşereny julnda kirəklə ədəвiat arqьlь xzmət ity, вlem jaqnnan kvalifikatsiələren kytərygə omtьlьp, ezləny, tikşereny alьp вarqan eşcelərgə ədəвiat arqьlь jardəmnəşy, jənə вaşqalar.

Tatar tlndə cqqan вarlьq əsərlərdən Çьlqan nəsxələr mədəniət jortь janьdaqь kitap palatasьna tuplanьp вara, kən cqьş tlərndəge, şulaj uq Javropa tlərndəge əsərlərne kitap palatasь almaşqa alьp tora. Şular вlən вrgə, kitap palatasь rivolytsiegə caqlь cqqan iske əsərlərne də kyp knə tupladь inde. Qjilmi kətpxanə arqьlь ənə şul xəzinədən fajdalanuqa вik zur məmkinnek acldь. Tərle tlərdə 110 qa jaqьn qjilmi, ədəвi zurnallar alьna.

Qjilmi kətpxanədən fajdalanu maxsus rigistratratsiə вlən вulacaq. Fajdalanu şul kətpxanədə gnə вulьp, qulqa kitap вirlmi.

Qjilmi kətpxanə dyşəmвe kənnərdən вaşqa hər kən kic səqət 6-10 da acьq вulacaq.

TATAR MƏDƏNIƏT JORTЬ.

يالعز جەوابلێلق مەسئەلەسن ئۆتكەرودە سناو ياسالا

تاتپراف‌سەويت لينين ئيسمندەگێ توقو فابريكێ، واحيدف زاۋودێ، 40 نچێ هەم باندیوك زاۋودلارێندا يالعز جەوابلێلق مەسئەلەسن سناو ئۆچن ئوتكەرو ئشێنە كرشدێ. ،بو پريدپريەتيەلەردە ئشلەب چعارو كيكشمەلەرێنڭ پرسيدەتێللەرێ،تورێدان - ،تورێ ديريكتر يارد‌ەمچێلەرێ ،بولب ئشلەيەچەكلەر.

قازان ئشچێلەرێ ئوكتەبر بەيرەمنە حەزرلەنەلەر

كون زاۋودێ ناچار حەزرلك كورە.

حەزرگێ كۆندە پريدپرييەتييەلەردە ئوكتەبر 12 يللێعێنا جانلێعنا حەزرلك بارا. ،شونڭ بلەن برگە، قايبر پريدپرييەتييەلەر ،بو ئشدە قۆرێ كەميسييەلەرگنە سايلاودان ئوزا ئالماعانلار. مەسەلەن، لينين ئيسمندەگێ كون زاۋودێ زافكومێ ،بوتورێدا ئەلێ يك‌ئاز قيملداعان ديسەكدە ياكلش بولماس. ،ئول، ئوزێنڭ سايلاو ئۆتكەرو ئشلەرێ بلەن‌گنە ماتاشقان بولرعا ،ئۆشێ.

40 نچێ زاۋوددا.

40 نچێ زاۋوددا ئيندێ بەيرەمگە حەزرلەنو ئشلەرێ 24 نچێ ئوكتەبردەن ئوك قالب بارێلا. تۆرلێ ديمێلاردا داكلادلار، بيسيدێلار ئوتكەرێلب كيلە. بەيرەم ئيتو پلانێ بارلق سيحلارعا ئلنگەن. ،شول پلانعا ئاراب ئشچێلەردە حەزرلەنەلەر.

بەيرەم كۆنلەرندە ئورسچا - تاتارچا داكلادلار، بيسيدێلار ئوتكەرێلب، ئيكێ تلدەدە ئسپيكتاكللەر - كانسيرتلار بيرێلەچەك. بالالار ئيرتەسێ، كينولار كورسەتێلەچەك. كولتورێ ئشلەرێ بارلق ئشچێلەر هەم ئالارنڭ سيميەلەرێ ئۆچن بولاچاق. ،شونڭ بلەن برگە، بەيرەم كۆنلەرندە ساتسيياليزم يارێشندا ئۆستن چققان بريگادێلارعا، ياحشێ ئشچێلەرگە بولەكلەر بيرێلەچەك. ئاندان ،سوڭ 40 نچێ زاۋودداعێ ،شيف كەميسييەسێ يەمەشيرمە ديگەن ئارچاكانتونێنداعێ تاتارئاولێنا، ئوزێنڭ وەكيللەرن جيبەرە. ،ئول ئاولدان‌دا قازاندا بەيرەم ئوتكەرو ئۆچن ئيكێ كرەستيانن، بر كامساموول هەم ئيكێ پيياني‌ير كيلەچەكلەر.

توقو فابريكێ.

لينين ئيسمندەگێ توقو فابريگێندەدە تۆرلێ كولتورێ ئشلەرێ ئوتكەرێلو، ماحسوس بەيرەمگە باعشلانب ئستينا گەزيتێ چعارێلو، ئسپيكتاكل -كينولار قويێلو بلەن برگە، ئاولارعا ديليگات‌سيەلەردە جيبەرێلەچەك. ،شيف ئاستێندا تۆرعان ،ئورس، تاتار ئاوللارێنا تۆرلێ ئەدەبييات‌هەم بولەكلەر بلەن‌ئيكێشەر وەكيل جيبەرێلە، شولاى ئوق ،ئول ئاوللاردان‌دا قوناقلار كيلەچەك.

بەيرەم كۆنلەرندە، فابريكێنڭ عۆمومی كيچەسندە سەياسی-حوجالق دوگۆۋورلارێ تۆزو تورێندا داكلاد تيڭشرێلب، ساتسيياليزم يارێشێ ئۆچن ئشچێلەرگە بولەكلەر بيرێلەچەك.

ئاندان ،سوڭ،عۆمومەن ئشچێلەر رايونێنداعێ ئوكتەبر كۆنلەرندە ئاكتيف قاتناشوچێلارنڭ ئيسدەلك كيچەلەرێ ئوتكەرێلەچەك هەم كامونيس يەشلەر ئينتەرناتسيانالێ (كيم)نڭ 10 يللێعێ ئۆكايێ بلەن داكلاد قويێلاچاق.

واحيدچێلار حەزرلەنەلەر.

واحيدف زاۋودێ ئشچێلەرێ ئوكتەبر بەيرەمنە نقلێ حەزرلك ئالب بارالار. ئوكتەبر بەيرەمن ئوتكەررگە زۆيە رايونێ، سەيت ئاولێنا وەكيللەر جيبەرولەر هەم ئاولدان ئوزلەرنە قوناقلار چاقرالار.

ئوكتەبر بەيرەمندە واحيدف ئشچێلەرندەن 5 كشێ مەسكەوگە بارالار.

قازان ئشچێلەرێ مەسكەوگە بارالار.

توقوچێلار سايوزێ قاراماعنداعێ زاۋود-فابريك ئشچێلەرێ، ئوكتەبر بەيرەمن ئوتكەرو ئۆچن مەسكەوگە ئيكسكورسييەگە بارالار. «قاليتوريف» كومبينات، ئيمالێين ئيسمندەگێ توقو فابريكێندەن 17 كشێ كيتە. شولارنڭ 15 سێ ئستانوك ئشچێلەرێ، 2 حزمەتكەر. تاتارلار 8، ئورسلار 9 كشێ، ئالارندا 4 تاتار حاتنێ‌دا بار.

ساقمار.

كولاكلار ئاتێلرعا حۆكم ئيتلدێلەر

قايبچ، نويەبر 2 (تيليگرام بوينچا ئالندێ). تاتارستان باش ،سودێنڭ كوچمەسيسسييەسێ، مۆرەلێ ئاولێندا سەويت ۋلاستێنا هەم ئانڭ ئاول حوجالێعن كوتەرولگە يونەلدێرلگەن چارالارێنا قارشێ بر تۆقتاوسز قۆتقێ ئالب بارعان، سەويت ۋلاستێنا قارشێ كۆچ جيناب يۆروچێ ئاتاقلێ كولاكلار نيزام مۆستافين بلەن سافا حۆسنتدينفنێ ئاتێلرعا حۆكم ئيتدێ.

ميللى سەياسەتنێ تۆرمشقا ئاشرودا جەوابلێلق يوق

،بو تورێداعێ ديريكتيفالارنێ بۆزوچێلارعا قارشێ، كيسكن چارالار قوللانرعا كيرەك

"قۆیرقلی یۆلدز"

ببیل جەی کۆنی، قازاندا «کۆنچدعش کینو» تارافئدان ئالدعان «قۆیرقلی یۆلدز» کارتیناسی ئشلەنب بتدی.

کارتینانڭ تۆب تیماسی، تاجتدین راحمانقولفنڭ «ئوبقن» دیگەن پییئسەسئدان ئالدعان. کارتینادا 900 نچی یللارداعی تاتار تۆرمئشی کورسەتئلە. ئالتی بولکدە، کامیدییە رەوشندە ئشلەنگەن بو کارتینادا بزنڭ ئیسکی تاتار بایلاری، موللالاری، ئسول قەدیمچی مەدرەسەلەرن کورەبز. کارتینانی قویعاندا ئیسکی تاتار تۆرمئشن، ئانڭ دینی حۆرافاتلار بلەن بەیلەنگەن جۆلالارن، تاتار بایلارن کامیدییە رەوشندە کورسەتو کوز ئالدندا تۆتلعان ئیدی.

لەکین ئوکئنچکە قارشی بز «قۆیرقلی یۆلدز»دا مۆنی بۆتئنلەی کۆرمیبز. ئانڭ ئورننا، چووالچق ماندائرلی، تۆب مەعنەسن ئەیتە ئالماعان، چیلی، پشلی بر کارتینا کیلب چققان.

کارتینانڭ ئیسمی «قۆیرقلی یۆلدز» بولسادا، سادیرژانییەسن شوگار بەیلی ئالماعانلار. کارتینادا ئۆزلکسز قزو حەرەکەت، کیرەگئدەن چیکسز کوب ئارتق. «قۆیرقلی یۆلدز» «قورقئنچی»، تاماشاچئعا بیلگئلی توگل. حالقنڭ نەرسەدەن قورققانی، نی ئۆچن شاشب یۆرگەنی ئاکلاشلمی. کارتینادا مەعنەدە، چن تاتار تۆرمئشیدا، تیپلەردە تیپارژدا رەتلەب کورنمی. ریژیسسور کارتینانی قازاندا ئشلەودە قاراماسدان، تاتارنڭ تۆرمئشئنا حاس بولعان حاراکتیرنی مامینتلارنی تۆتب ئالا بلمەگەن. تاتار بایلارئنڭ کوستارلارنی ئیکسپلاتیراۋایت ئیتولەری کبك، سیدفی یاقلار بۆتئنلەی کرتلمەگەن. شونڭ بلەن برگە، ریژیسسور، کەمیدییە ئشلیم-دیب بولسا کیرەك، ئارتیسلارنی کلائونعا ئەیلەندرگەن. «قۆیرقلی یۆلدز»دا پیشتەدەمە حەلفەلەر تیبنبیك ماتور هەمە تولی ئیتب بیررگە مۆمکین ئیدی. ئویلاب ئشلەگەندە ئەنە شول حەلفەلەر ئارقئلی، ئیسکی مەدرەسە تۆرمئشن بیك ماتور هەمە تولی ئیتب کورسەتب بولر ئیدی. لەکین ئینکیژینفنڭ حەلفەلەری بۆتئنلەی باشقا «قولنڭ قاناتلاری» دیگەن کارتینادا، ئیۋان گروزنینڭ شوتلاری تۆسلی بولب چققانلار.

کارتینادا ئوزەك ئورننی، برنچی کیلدی کوپیس عەینتدین سابیتف تۆتا. لەکین بو قەدیمچی تاتار باین بۆتن کیلش، کیلبەتی بلەن دۆرس ئیتب بیرە بلمەگەن. جووان قۆرساقلی، قزل چرایلی، تاتار کوپیسی ئورننا؛ ئەچ یاکاقلی، ئۆتك، ئاول مەزئنی سمان بر نەرسە کیلب چققان.

مەدرەسەدە نەشا تارتب، ئیسئرب، پیچ قاپقاچلاری قاعب، بیبی تۆرعان شەکردلەر کورنئشی، تاماشاچئعا بر تۆرلیدە تەئسیر قالدئرا ئالمی. مەدرەسە شەکردلەرئنڭ برسیدە قالمی ئیسئرب بتولەری هەمە مەدرەسەنڭ ئاستن، ئۆسکە کیتئرب، تزئلب بیبولەری کبك حەلنی، تاتار تۆرمئشندا ئۆچئراتووی چیتن. ئینکیژینفنڭ «چنعزحان تۆقمی» کارتیناسئندا ئوینائونڭ نەتیجەسئندە بولسا کیرەك، تاتار مەدرەسەسئندە «شامانچلق» عەدەتلەری کیلب کرگەن.

بو کارتینادا، «بولات باتر»داعی شیکللی باشن کوککە کوتەرب دۆعا قلو، سۆیلەگەندە کوککە بارماق بلەن تۆرتب کورسەتو کبك تاتار تۆرمئشئنا بۆتئنلەی چیت بولعان کورئنشلەردەن قۆتئلا ئالماعان. منە بۆلار هەمەسیدە کارتینانی قویعان چاعندا، تاتار تۆرمئشن یاحشی بلگەن کانسولتانتنڭ بولماوندان کیلب چققان کیمچلکلەر.

زەکی بایازیدسکی کبك، بو ئشدە ئافتاریتیت بولا ئالماعان برەونڭ، باشدان ئایاق ئیسکی تاتار تۆرمئشن کورسەترگە تییش بولعان کارتینادا کانسولتانتلق ئیتووی، ئۆزی بر جیتشسزلکدەن سانالرعا تییش.

بو نەرسە کیلەچەکدە تاتار تۆرمئشندان کینو کارتینالار ئشلەگەندە، کانسولتانتلق ئشئنە جەواب بیررلك کشلەرنی قویا بلرگە کیرەکلگن کورسەتە.

«قۆیرقلی یۆلدز» حودوژستۆا یاعندان بیك سییق ئشلەنب، کامیدییەگە قویلعان تالابقا جەواب بیرە ئالمی. سەیاسی ئەهەممییەتی دە یوق.

کارتینا ئەلی پراکاتقا چقماعان. شونلقدان ئانڭ یوعارئدا کورسەتلگەن جیتشسزلکلەرن مۆتلاق تۆزەترگە کیرەك.

یاردەملەشو کاسسەلاری چلینلەرن ئستئراحاوایت ئیتو.

تاتارستان پرافسایوزلاری سەویتی پریزیدیومی یاردەملەشو کاسسەلاری چلینلەرن ئستئراحاوایت ئیتو تەرتیبن تۆرمشقا ئوتکەررگە قەرار بیردی. بو توردا کیڭ کامپانییە ئالب بارئلاچاق. ئشچی کلوبلارندا ئستئراحاوای پۆچماقلاری ئۆیشتئرئلا. شولای ئوق یاردەملەشو کاسسەلارندا چلین بولعان یۆکلی حاتنلارنی دا ئستئراحاوایت ئیتو مەسئلەسن ئشلەرگە تاتستئراحقا تەقدیم یاسالدی.

QAZANDA

بوش قاپچقلار جییو.

22 نچی ئوکتەبردەن 30 نچی قەدەر قازاندا 20.603 دانە بوش قاپچقلار، 7 دانە بریزینت جینالدی. ئانڭ ئۆستئنە ئالدعان تکاندان 13 بریزینت، 1313 دانە قاپچق تگلدی. ئاندان ئلك 41.200 دانە قاپچق جییلعان ئیدی. بوش قاپچق هەمە قاپلارنی جییو ئشی دەوام ئیتە.

یراق کۆنچدعش ئەرمییەسئنە بولەگلەر.

تاتارستان پرافسایوزلارندا یراق کۆنچدعش ئەرمییەسی ئۆچن بولەکلەر جیناو ئەمام بولب کیلە. تاتارستان پرافسایوزلاری سەویتی بو بولەکلەرنی تیزئرەك جیبەررگە قەرار بیردی. شونلقدان، پرافسایوزلار بولەکلەر بلەن برگە ئشچیلەردەن هەمە قزل ئەرمییسلەردەن ئایئرم دیلیگاتسییە جیبەرئلە.

گلینیگیر کیرپچی زاۋودی.

قازاندا یوللار ئۆچن قاتی کیرپچ ئشلی تۆرعان گلینیگیر زاۋودی ئاچارعا ئوزەك تارافئدان 450 مڭ سوم ئاقچا بیرئلە. بو زاۋود یلعا 10 میلییون دانە کیرپچ سوعارلق بولاچاق. قاتی ئارچا قرئنا سالرعا ئویلانا.

Tilifon № 3-75

◆ Tattorg promьjşlnnь вlən toraq şirkətləren həm ycrizdiniələrne tə'min ity ecen, вujau həm muskatil magazinь aca.

◆ برنچی نویەبردە مەسکەوگە 60 ۋاگون بەرەڭگی جیبەرلدی.

◆ ئسۆیردلوف - مەسکەو تیمر یولئنڭ قازان یاننداغی کیتە تۆرعان کۆنیاق تارماعندا ئارچا قرئ بلەن پلەتەندە رازیزدلار یاسالدی. ئارچا قرئندا یوچتی پویزدلاری، پلەتەندە یولچی پویزدلاری توقتیلار.

◆ Şəhər Sovitь qərarь вujnca Qazan jəslelərndə вalalarьn totucьlarnьn sotsial sostaflarь tikşerelə. Zavot-faвriklər janndaqь qaj вer jəslelərgə gel proizvodstvada вulqan eşce xatnnarьnьn qna вalalarь urnaştьrьla.

◆ Cit ilimintlardan вuşatlqan 57 fatirgə gel eşcelərdən gnə 57 qailə urnaştьrlqan.

تاتارستان ئۆچن پرامیشلنئس تاوارلاری.

29-30 نچی یلنڭ برنچی کۆارتالی ئۆچن ئوزەکدەن 96 ۋاگون قزل مال، 175 مڭ سوملق جۆن، پوستاو ماتیرییەلەر، برمیلییون 100 مڭ سوملق تگلگەن کیمەلەر، 175 مڭ سوملق کون تاوارلار، 77 مڭ سوملق کون ئایاق کیمەلەری، 36 ۋاگون تەرەزە پییالاسی، 246 تونئی سورتلی تیمرلەر، 55 تونئی توبە تیمری، 56 تونئی سینکلی تیمرلەر، 1980 دانە تگو ماشینالاری بیررگە بیلگئلەندی.

ئوکتەبر بەیرەمی ئۆچن پرادوکتلار بیرو.

تاتارستان سەودە حالق کامیسارییاتئنڭ سۆراوی بوینچا، قازانداعی هەمە ئشچی رایونلارندا حزمەت ئیلەرنە ئوکتەبر بەیرەمئنە نورمدان تش ئاق ئۆن بیررگە رۆحسەت ئیتلدی. بو ئۆن ئشچیلەرگە 1200 گرام (ئۆچ قاداق)، زابور کنەگەلەری بلەن پرادوکت ئالوچی باشقا حزمەت ئیلەرنە هەمە عائیلەلەرئنە جان باشئنا 600 گرام (قاداق یارم) بیرئلە. شولای ئوق 7 نچی نویەبر کۆنی ئۆچن نورمی ئیسەبندەن ئاق ئۆن بیرئلە.

زابور کنەگەلەری بلەن فایدالانوچی بارلق حزمەت ئیلەری جان باشئنا یارتئشار قاداق دۆگی ئالالار. شیکەر، یۆمرقا هەمە یارما شیکللی پرادوکتلاردا شوشی ئارادا بیرئلەچەك.

نویەبر ئاینداعی بالالارعا ئاق کومەچ عەدەتدەگچە بیررلب باراچاق هەمە زورلار عائیلیشلی نورمی ئیسەبندەن 40 پراسینت چاماسی ئستاندارت کومەچ بیرئلەچەك.

San alunьŋ qaj вer nətiçələre.

26-27 nce yktəвrdə Qazanda ytkərlgən san alunьŋ вrnce jomqaqlarь şuşь kənnərdə eşlənep вtə. Xəzrgə alnqan məqlymatlarqa qaraqanda, Qazanda 12 jəştən 50 jəşkə qədərle вulqan grazdannar arasnda uqi-jaza вlməycelərnen həm az вlmnelərnen sanь 16-17 mnnər camasnda isəplənə.

سازلامق جیر زور حوجالققا ئەیلەنە.

تاتارستان جیر ئشلەری حالق کامیسارییاتئنڭ میلیئاراتسییە بولئگی مینزەلە کانتوندا 15 مڭ گیکتار جیرنی ئچئنە ئالعان «کولەگەش» سازلامغن کیپتئرو توردا پلان حەزرلەدی. بو سازلامق بۆلدعا ئەیلەندرئلەچەك هەمە ئاندا زور حەیوانچلق حوجالغی تۆزئلەچەك.

قازان شەهەری بودژیتی

بۆتن تاتارستان بودژیتئنڭ 6 دان بر ئۆلئشی قازان شەهەر بودژیتئنە توری کیلە. 29-1928 نچی یلنی قازان بودژیتی (بورچقا ئالعان ئاقچالار هەمە ئالار ئیسەبندەن تۆتلعان راسحودلاردان باشقا) 5.828,9 مڭ سوم ئیتب راسلانعان ئیدی. 1929 نچی یلنڭ یازندا قازان شەهەر بودژیتئنڭ داحود یاعی 300 مڭ سوملار ئوتەلمەسلگی بلندی؛ شوگار کورەدە ئاپریل ئایلارندا بودژیت یاکادان قارالب، 250 مڭ سومعا قسقارتلدی هەمە جۆمهورییەت بودژیتندەن 50 مڭ سوم داتاتسییە بیرلدی. شول رەوشچە تۆزەتلگەندەن سوك، قالعان بودژیتنڭ داحود یاعی 9-28 نچی یلدا 101,4 پراسینت ئوتەلدی.

حالق کامیسارلاری سەویتی تارافئدان راسلانعان کانتئرول سیفرلار بوینچا، قازان شەهەر بودژیتی 30-29 نچی یلدا 6.421,2 مڭ سوم (شولای ئوق بورچقا ئالئناچاق سومالار هەمە ئالار ئیسەبندەن تۆتئلاچاق راسحودلاردان باشقا) بیلگئلەندی. ئیکنچی تۆرلی ئەیتکەندە، 9-28 نچی یلنڭ باشندا راسلانعان بودژیت سوماسندان 10,2 پراسینت یاکی 595,3 مڭ سوم ئوسە. بو سومانڭ یارتئسی چاماسی شەهەرلەردەگی میلیتسییە نیرلەرگە، ئوقئتوچئلارعا، ساولقنی ساقلاو ئشچیلەرئنە هەمە باشقا قاییر توبەن حزمەت حاقی ئالوچی گرووپپالارعا حزمەت حاقلارن ئوسدئروگە کیتەچەك. دیمەك، شەهەر حالقئنڭ ئاڭ-بلم، ساولقنی ساقلاو، ئیجتیماعی تەئمینات هەمە کاممونا حوجالئعی ئشلەرندەگی تلەکلەرن قابلار ئۆچن تۆتئلا تۆرعان راسحودلارنی کیڭەیترگە 300 مڭ سومدان ئارتئعراق قنا قالا! بو سوما قازان شەهەری ئۆچن ئەلبەتتە جیترلك توگل. بیگئرەکدە، بۆتن تاتارستان بودژیتئنڭ 16,2 پراسینت ئوسوون ئیسکە ئالساق، قازان شەهەر بودژیتئنڭ ئوسئشی کوب ئارتدا قالعانن کورەبز.

س. ر.

Fizkul'turь

◆ Fizkul'turь juqarь sovitь qьş kəne fizkul'turь tygərəklərə ecen fizkul'turь zalь acunь Şəhər Sovitnnan soradь.

◆ Bjьl Crek Kyl вaqcasnda fizkul'turьcьlar ecen „Amirikь tauь" digən katok jasala.

◆ 21 nce yktəвrdən VSFK nьŋ eşləren tikşery вaşlandь.

◆ I nce həm II nce вasqьc məktəplərdə uqьtucь fizkul'turь instruktrlarь ecen вalalarqa sənqət tərвiəse вirydə siminariə acldь.

◆ Bjьl qzьl xaç çəmqiəte вolaq arjaqnda вalalar katogь ojştьra.

Sut eşlərə

چەچو ئۆرلئعئنا تۆشکەن قۆرتلار.

ئارچا ۋولئسندا ئوشا باشی، تاتار کادرالا هەمە روس کادرالا ئاوللارنداعی یارلئلار ئۆچن ببیل کۆز 700 پۆت چەچولك ئۆرلق بیررگە بیلگئلەنە. شوشی ئۆرلقنی ئارچا ئستانساسئندان بارب ئالر ئۆچن، ئوشا باشی ئاول سەویتی پریدسیدەتئلی جەلەیف عەزیزنی وەکیل ئیتب سایلیلار.

20 نچی ئاوگوسدا جەلەیف ئۆچ ئاولدان دا پادۋودلار ئالب ئارچاعا کیتە. ئستانساعا بارب جیتەر ئالدندان شول:

— سز ئستانساعا بارا تۆرنعز، مین ئارچاعا کرب چعام، دیب ئارچاعا کیتە.

ئۆلاوچئلار ئیرتە بلەن سەعەت 7 دە ئوك ئستانساعا بارب جیتەلەردە، جەلەیفنی کۆتە باشلیلار. لەکین شول کۆننی کیچکە قەدەر کۆتب تۆرسالاردا، جەلەیف کیلمی، کیچکی سەعەت 5 لەردەگنە جەلەیف کوزگە کورئنە، لەکین شول ئایاعندا باسب تۆرا ئالماسلق ئیسئرك بولا. مۆنی کورگەچ ئۆلاوچئلاردان برسی، ئستانسادان ئۆرلق ئالونی ئوز ئۆستئنە ئالب، ئۆلاوچئلارعا تییەتە.

جەلەیف شول ئیسئرك بولسادا، شوندا بوتالب، ئشکە ئوکایسزلاب یۆری هەمە بۆتن ئارشلارنی ئستانسادان ئالب بترگەچ شول، ئەحمیتف ئارباسئنا بر قابچق ئارش سالب ئارچاعا کیتە. ئەحمیتف بلەن جەلەیف شول ئارشنی ئارچادا ساتب، بر ریستاراندا کرب سیلانالار. قالعان ئاقچاعا تاعن 6 بوتیلکی ئاراقی ئالب، ئیبدەشلەری ئارتندان کیتەلەر. یولدا بۆتن یۆکچئلەر جرلاشا، جرلاشا ئاراقی ئچب قایتالار.

جەلەیف ئیسئرك بولعانعا، یۆکچئلەر ئاولعا تەرتیب بلەنگئنە بر ئورنعا قایتب کرمیچە، تۆرلئسی تۆرلی ئورنعا تارالالار، ئاحئرندا یۆکلەرنڭ یارتئسی برەونڭ ئامبارئنا، یارتئسی ئورامعا بوشاتئلا.

بو ئۆرلقنی بولئشو واقتندادا جەلەیف ئیسئرك بولعانعا، شول ئشنڭدە تەرتیبی بولمی، نەتیجەدە، ئۆن ئالتی پوت ئارش یوققا چققان بولا.

جەلەیف عەزیز 3 یلعا حۆکم ئیتئلە. ئوزلەرئنڭ یۆکلەرندەگی ئارشنی ئورلارعا ماتاشوچئلاردان رامازانف، میکئوللین هەمە ئەحمیتفلەر ئالتئشار ئایعا مەجبوری ئشکە حۆکم ئیتئلەلەر.

تاتارستانداعی بارلق پریدپرییەتییە، تریس هەم زاۋود دیریکتورلارئنا

تاتار پرالیتارییاتئن ئوز تللەرندە مەتبوعات ئارقئلی تەربییەلەونڭ عادەتدەن تش زور سەیاسی ئەهەممییەتی بار. ئەنە شونی ئیسکە ئالب هەمە تاتارچا گەزیت، ژورنال، کیتابلار تاراتو کامپانییەسی باشلاعان «تاتئیزدات»قا بولشلق ئیتو یۆزئندەن، تاتارستان حالق حوجالئعی سەویتی سزگە، بو یولدا «تاتئیزدات»نڭ ئورنلارداعی ئورگانلارئنا بولشلق کورسەترگە تەقدیم ئیتە.

گەزیت، ژورنال هەمە کیتابلارعا کریدیت ئوتکەرگەن واقتدا، ئشچیلەر تارافئدان ساتب ئالئنعان «تاتئیزدات» تالونی ئۆچن (ئشچیلەر شول تالون بوینچا گەزیت - ژورنالعا یازئلا، یاکی کیتاب ساتب ئالالار) ئاقچانی ئشچینڭ حزمەت حاقندان چیگئرب قالرعا کیرەك. (ئەگەردە هەر بر ئشچی یاکی بر نیچە ئشچی کومەکلەشب زەیەۋلیەنییە بیرسەلەر).

تاتارستان حالق حوجالئعی سەویتی پرسیدەتئلی: عەنییف.

KƏNDƏLEK VAQIQJƏLƏR.

◆ ئات قاراعئ- «تومە» ماگازینی کوچەری حافقار ساتتارف، ماگازین یانئدان ئاتن ئورلاتقان ئیکەن، ئات ئورلاوچی ترافیمف (دەولەت پاراحودستۆاسئندا حزمەت ئیتە) ئات بلەن قاچب بارعاندا قولعا ئالئنعان.

◆ ئچیب ئۆلگەن- بیشبالتادا تلەنب یۆروچی 78 یەشلك ئابراسیمف دیگەن قارت، ئیسئرك واقتندا ئورامدا یعئلب ئۆلگەن. گەودەسن ئاناتومییە تییاترئنا جیبەرگەنلەر.

◆ یۆقلاعاندا تەرەزەدەن کرگەنلەر- بیلگئسز قاراقلار تۆنلە یۆقلاعان واقتدا توقای ئورامی، 136 نچی یۆرتدا، تۆروچی میلنیکف فاتیرئنا تەرەزە واتب کرب، 300 سوملق کیمەلەرن ئورلاعانلار.

◆ ئاچقچ یاراتو- یولف بلەن درزیزینسکی ئورامندا، 18 نچی یۆرتدا یاسوۆیچ فاتیرئندان 290 سوملق کیمەلەری ئورلانعان.

حزمەتچئسئ ئورلاب قاچقان- لاباچیفسکی ئورامندا، 21 نچی یۆرتدا، تۆروچی رودیناعا حزمەتچی بولب یاللانعان بر بیلگئسز حاتن، بر کۆن تۆرعاچدا، حوجاسئنڭ 275 سوملق کیمەلەرن ئورلاب قاچقان.

Çəuaplь ridaktьrь: SAFA BORNAN
Bastьrucьsь: „TATIZDAT"

Blderylər

◆ 4 nce nujəвrdə, 12 s.tə, Şəhər Sovitndə, Şəhər Soviteneŋ nəyвəttəge plinum çiьlьşь вulacaq. Prizidium clin həm kondidatlarь, siksiə çitəkce həm sikritarlarьnьŋ şəhər вylklərə mədirlərəneŋ həmmeseneŋ kilylərə məçвyri.

◆ Bygen kic, 6 s.tə, Şəhər Sovitndə, şəhərdəge məktəplər komsodlarьnьŋ pridsidətel həm sikritarlarьnьŋ kiŋəşmələre вulacaq. Kən tərtiвe: 1) 5, 6, 14 nce 1 nce вasqьc; 13,5 nce tatar həm 36 nce məktəp komsodlarьnьŋ doklatlarь. 2) Komsodsostaflarьn sajlaular.

◆ Bygen kic 6 s. tə şəhərneŋ juqarqь jaq rajkomь jortnda jaŋa sajlanqan şif soviteneŋ çiьlьşь вulacaq.

Sovitkə sajlanqan həm rif komisiə clinnərəneŋ kilylərə məçвyri.

ŞUŞЬNЬŊ BLƏN kyncelər sojuzьnьŋ eşsez qalqan clinnərenə вldereіə: Dyşəmвe kən 4 nce nujəвrdə kondez 4 s. tə xzmət dvarisьnьŋ Dagadof zalnda

eşszlərneŋ upşi çiьlşlarь

вulacaq. Kən tərtiвe: 1) sojuz idarəseneŋ atcutь. 2) Sjzqa diligatlar sajlau. Kyncelər sojuzьnьŋ həmme eşszləreneŋ kilylərə məçвyri. KYNCELƏR SOJUZЬ IDARƏSE.

◆ 4 nce nujəвrdə kic 6 s. tə rajkom jortnda kiŋəşmə вulacaq. Çiьlşqa tyвəndəge jəcəjkelərneŋ sikritar həm xatьn qьz organizatrlarьnьŋ kilylərə məçвyri: 1) Spartak, 2) Trampark, Galaktionof, eşcelər kolliktife, 3) Çəjcelər kolliktife, 4) Tatsojuz, 5) Psixiatricski, 6) Narsvər, 7) Kliniko institutь. Annan вaşqa taqь tyвəndəge iptəşlər də kilrgə tieşlelər:

1) Antunova, 2) Smurova, 3) Polioseva, 4) Sirgieva, 5) Saparova, 6) Əminova, 7) Sinajeva, 8) Tahirova, 9) Jəhydina, 10) Gildief, 11) Kuzьjrof, 12) Vəlidi, 13) Sadrttinof, 14) Qəjymova, 15) Səjfi, 16) Bulatova, 17) Milixina, 18) Jarovikova, 19) Luвoua, 20) Surkof, 21) Muravieva, 22) Kasimova, 23) Jufli, 24) Markova, 25) Saripova, 26) Qjaввasova.

◆ 2 nce nujəвrdən 4 senə qədər Jlqa arjaqndaqь rappьros eşceləren tazartu kəmisiəseneŋ çiьlьşь вula. Tazartular Karl Marks ur. 7 j. ta 10 ncь məktəptə.

◆ Bygen irtə səqjət 10 da Tatar Mədəniəte jortnda TAPP pravliniəseneŋ kiŋəjtlgən çiьlьşь вula. Çiьlşqa Tapp pravliniəseneŋ вeten əqjza həm kondidatlarь вlən вrgə jəş, jazucьlar tygərəgeneŋ вioro əqjzalarь, şulaj uq tatar jazucьlar çəmqjiəteneŋ sovit əqjzalarь caqьrьlalar

Guskridit həm Səirkridit komisiələrenə.

Dyşəmвe 4 nce nujəвrdə kic 6 s. tə Z. Pralomnьj ur. dəylət вankьsnda pritpriətiələr həm ycrizdiniələr həm qjəskər вylklərə вlən vuzlar həm вaşqalar janndaqь dəylət kridite həm saqlьq eşlərə tyвən dərəçə komisiələreneŋ 2 nce upşi şəhər konfirinsiələre вulacaq.

Kən tərtiвe: 1) 3 nce inJustriə zajumьn urnaştьru xaqnda həm dəylət kriditeneŋ kiləcəktəge məqsatlarь xaqnda Tirski iptəş doklatь. 2) 1929 - 30 ncь jlnьŋ saqlьq eşləreneŋ kontrol' sьjfьrlarь həm saqlьq eşləren kiŋəjty turnda dəylət kridite həm saqlьq eşləreneŋ tyвən komisiələreneŋ məqsatlarь xaqnda. 3) Tərle. Konfirinsiəgə həmme komisiə clinnərə, prsidətllərə həm sikritarlarьnьŋ kilylərə məçвyri.

D. Kr. Yz. Kom. pride. AJTOF.
KOm. çəyaplь sikr. QJƏJNTTINEF.

Radio tapşьru.

3NCE NUJƏBRDƏ. Ursca: 5 - Balalar ecen tapşьru, 5 - 30 - Komsomollar ecen tapşьru. 5-50 - Ispiranto tle. 6 - 10 - Morre əlifвasь. 6-40 - Suŋqь xəвərlər. 7 - R D Ç neŋ radio listogь. 7 - 30 - Informatsiə həm вlderylər. 8 - Translətsiə.

4 NCE NUJƏBRDƏ. Tatarca: 11 - Eşcelər təşlege. (translətsiə). 5 - Krəstiən radio gəzite. 5 - 30 - Agrominimum həm kontraktatsiə turnda. 5 - 50 - Radio univirsitit turnda вldery. Ursca: 7 - Eşce radio gəzite. 8 - Suŋqь xəвərlər. 8 - 15 - Mikrafon janndа Qazan qjalimnərə. Tatarca: 8 - 45 - Xatьn-qzlar səqjəte. 9 - 30 - Konsirt.

Qimmətle kəqəzlərneŋ вəjase.

1929 ncь jьl 2 nce Nujəвrdə qimmətle kəqəzlərneŋ вəjase kupunnarь вlən.

	Satucьlar	Alucьlar
6 % 1 nce dəylət zajumь	[illegible]	[illegible]
III nce [illegible] zajumь	[illegible]	[illegible]
1926 nce jьl [illegible]	[illegible]	[illegible]
1927 nce jьl [illegible]	[illegible]	[illegible]
1 nce 6 % industrie zajumь	[illegible]	[illegible]
1927 nce jьl [illegible]	[illegible]	[illegible]
2 nce [illegible]	[illegible]	[illegible]
Şul uq 2 nce prosintsz	[illegible]	[illegible]
1928 nce jьl [illegible]	[illegible]	[illegible]
1929 nce jьl [illegible]	[illegible]	[illegible]
Krestian [illegible]	[illegible]	[illegible]

S. S. S. R. Dəylət Bankьsьnьŋ Qazan əlkə kontorь.

„Çitəkce" surnalьnь 10 nce nomirьnda [illegible]

„Çitəkce" [illegible]

„Çitəkce" [illegible] JAZLLU BOJOSE: 3 ajqa 85 t., 6 ajqa 1 s. 60 t., вer jlqa 3 s. ajrm nomire 30 t.

POTPISKLAR: Qazanda „Tatizdat" [illegible]

Tatarstan вaş sutьnьŋ sut вaşqarucьlarnnan Mrəsof вldere:

1929 ncь jьl 5 nce nujəвrdə kondez 12 s. tə, Tuqaj həm Sinnaja [illegible] MƏXƏMMƏT SUBAJFNEŊ 3609 sum вəjə [illegible] satьlacaq.
T. R. вaş sutьnьŋ sut вaşqarucьlarnnan MRASOF.

Tatarstan вaş sutьnьŋ sut вaşqarucьlarnnan Polivseva вldere:

1929 ncь jьl 5 nce nujəвrdə kondez 2 s. tə Kekenə [illegible] 363 nce qərarь вujnca BAVUŞIN PITRNЬŊ 228 sum вəjə quljgan [illegible] həm [illegible]
T. R. вaş sutьnьŋ sut вaşqarucьlarnnan: POLIVSEVA

Tatnərkomfinneŋ naloklar вylege вldere

[illegible]

Tatarstan вaş sutьnьŋ sut вaşqarucьlarnnan Moşkof вldere:

1929 ncь jьl 3 nce nujəвrdə Giyrgiefski ur. 106 ncь jortta Qazan şəhəre 1 nce ucaskь xalьq tikşerycesenen 1929 ncь jьl, 26 ncь fivraldaqь qərarь вujnca N· P. KNƏZFNEŊ 200 s. вəjə quljgan 12 jəşlek atь satьlacaq.
T. R. Baş sutьnьŋ sut вaşqarucьlarnnan: MOŞKOF.
1000

Главлит № 23 Типография им. Александрова изд. „Красная Татария". Кремль 11, 1929 г.
Tatglafit 23 „Krasnaja Tatarija" Gəzitenen N. Aliksandrof ismndəge tipografiəse, Qazan 1929 jьl Kriml, 11.